ПО КОНФІСКАТІ НАКЛАД.

Nr. 190 (15.269). Ч. 190 (15.269).

Lwów, środa 23. sierpnia 1939. Львів, середа 23. серпня 1939.

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Rok LX. Рік LX.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ. ВИДАННЯ: А.

DIŁO

Wychodzi codziennie rano.

Редакція й Адміністрація: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 329-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.000
" Банку Чеських Леґіон Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . 5.00 зол.
чвертьрічно . . . . 15.00 „
піврічно . . . . . . 30.00 „
річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч. У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П. ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЕМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Найближчі дні вирішать: мир чи війна.

ЛЬОНДОН, 21. 8. ПАТ. Сьогоднішня льондонська преса висловлює у своїх передовицях побоювання за долю Европи. Всі часописи без винятку стверджують, що кріза поглиблюється та входить в період найкритичніших днів, від яких залежатиме мир, чи війна.

„Таймс" пише, що Анґлія зясовує собі справу з того, що перед нею критичний час. Все промовляє за тим, що Німеччина повторює методи з минулого року, одначе Франція, Велика Британія та інші держави, що так само думають не допустять до того, щоб Німеччина такими методами могла знову осягнути свою ціль. Цілий англійський нарід і ціла імперія зясовують собі справу з важких хвилин, супроти яких вони можуть станути неґайно, але цілий нарід та ціла імперія готові спротиставитися подіям, що надходять без найменшої надуми.

„Мечестер ґвардіян" твердить, що кампанія яка тепер наростає, має розвязати не тільки справу Ґданська, але теж справи Сходу. Невідомо ще, чи Німеччина думає, що їй вдасться осягнути свою ціль політичними заходами, скріпленими військовим натиском, затримуючися на порозі війни, чи Німеччина захоче накинути свою волю, якби воно означало війну з Польщею, европейську війну, чи навіть світову війну. Ніхто напевне не знатиме, що станеться, заки Німеччина сама не почне акції, хоч згори відомо, що до ніякої такої війни не прийде, коли Німеччина її не хоче та не скаже того слова. Одначе всі познаки — пише той часопис — дуже погані. Зокрема велику вагу кладе той часопис на стратеґічний характер німецьких заходів. Можливо, що Німеччина думає посунути свої політичні домагання аж до порогу війни і приготовитися до війни, яка в таких умовинах може прийти в кожній хвилині.

„Дейлі Телеграф" пише, що на випадок, якби Німеччина під притокою відзискання Ґданська, або інших територіяльних домагань, що їх висовує німецька преса, хотіла би розчленувати Польщу та залишити її безпомічною, як ленну державу, то Анґлія зобовязана прийти її із допомогою.

„Дейлі Мейль" твердить, що Европа ввійшла тепер у період двох тижнів, які можуть рішити про долю Европи. Той час вимагає холодної уваги та сильної постанови. Далі той часопис підкреслює, що німецькою ціллю є не Ґданськ але розбиття Польщі, як незалежної держави.

ЕВРОПА В НЕБЕЗПЕЦІ.

ПАРИЖ, 21. 8. „Ле Тан" пише в передовиці під наголовком „Европа в небезпеці", що хоч усі останні ходи Берліна й Риму впливають чимраз більше на загострення ситуації то слід ствердити, що становище Франції та Анґлії не змінилося ні на хвилину.

Взагалі французька преса признає у своїх статтях, що Европа входить тепер у вирішний період. Подорожі міністрів, амбасадорів оцінюють французькі журналісти як черговий акт „війни нервів".

Крім того французька преса ще займається намаганням італійської дипльоматії оминути воєнний конфлікт.

КРІЗА ОСЯГАЄ ВЖЕ СВІЙ ВЕРШОК.

ЛЬОНДОН, 21. 8. „Дейлі Геральд" твердить, що суть теперішньої крізи спирається на тому, що коли німецькі методи не змінилося, то методи британської політики перейшли величезну зміну. В Німечині повторюється 1938 рік, одначе у Великій Британії він уже не повториться. В Німеччині домагання Ґданська перемінилося на домагання чисто польських теренів.

„Нюс Кронікл" стверджує, ЩО МІЖНАРОДНЯ СИТУАЦІЯ ШВИДКО ПОГІРШУЄТЬСЯ ТА ВСЕ ВКАЗУЄ НА ТЕ, ЩО КРІЗА ОСЯГАЄ СВОЮ НАЙВИЩУ ТОЧКУ.

ТЕПЕРІШНЯ КРІЗА ЗАГРОЖУЄ ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ, ПОЛЬЩІ І ФРАНЦІЇ.

ЛЬОНДОН, 21. 8. Дипльоматичний кореспондент „Менчестер Ґвардіяну" пише на тему теперішньої міжнародньої ситуації, що в Льондоні вважають, що кріза вже почалася, Вона ріжниться засадничо від тієї, яка почалася була рік тому, що теперішня безпосередня загроза Польщі є одночасно загрозою для Франції та Великої Британії. Велика Британія загрожена тепер не менше, як була загрожена за наполеонських часів та цісарською Німеччиною. Як теперішня кріза розвинеться, годі передбачити. Вона може поступенно розвиватися і може теж нагально виладуватися та обхопити все.

ЧИ ДЕРЖАВИ „ОСЛЬО" БЕРУТЬСЯ ЗА ПОСЕРЕДНИЦТВО?

ОСЛЬО, 21. 8. ПАТ. Норвеський міністр закордонних справ Кот дав часописові „Норск Телеґрамбірас" інтервю, в якім він заявив, що всі поголоски, які торкаються здогадної оферти держав ґрупи Осльо у справі медіяції в теперішній політичній ситуацій, не мають ніяких підстав.

Норвеське міністерство закордонних справ повідомляє: „На запрошення бельґійського уряду, міністри закордонних справ держав ґрупи Осльо та швайцарський міністр закордонних справ, відбудуть наради у Бріссели 23. ц. м. Міністр Кот відлетить літаком завтра рано до Бріссели".

„Афтенпостен" пише, що запрошення на цю конференцію вислано перед кількома днями, отже вона є наслідком тієї ситуації, яка витворилася в останніх днях. З того комунікату видно, що міністр держав ґрупи Осльо та Швайцарії стрінуться тільки на те, щоб займатися міжнародньою ситуацією.

„Арбайдербладет" містить розмову з мін. Котом, який заявив, що міністри закордонних справ стрінуться, щоб обговорити проблеми, що цікавлять згадані держави. На конференції розглянуть всі проблеми, що торкаються важкої ситуації невтральних держав на випадок війни.

Невтральні держави забирають голос.

КОНФЕРЕНЦІЯ ДЕРЖАВ ҐРУПИ ОСЛЬО.

БРІССЕЛЬ, 21. 8. ПАТ. На сьогоднішньому засіданні бельґійського уряду, після експозе Пієрльота на тему міжнародньої ситуації, рішено звернутися до держав т. зв. ґрупи Осльо із пропозицією перевести в найближчому часі у Бріссели конференцію тих держав. Темою нарад були би справи, що торкаються безпосередньо держав ґрупи Осльо, які виринають із теперішнього міжнароднього положення.

Як відомо, у склад ґрупи Осльо входять держави-сиґнатарі умови в Осльо з 1931 р. Цю умову, яка спершу торкалася тільки господарських справ, згодом поширено на політичні справи. Сиґнатарями умови були: Бельґія, Норвеґія, Швеція, Данія і Финляндія.

Бельґійський уряд вислав до всіх тих держав запрошення, яке теж всі держави прийняли. Конференція держав Осльо відбудеться вже 23. або 24. ц. м.

ЯПОНСЬКА ВІЙСЬКОВА МІСІЯ ПРИЇЗДИТЬ ДО РИМУ.

РИМ, 21. 8. ПАТ. 28. ц. м. приїздить до Риму японська військова місія під проводом ґен. Теравхо та адмірала Осумі. У склад цієї місії входять теж і фінансові знавці.

—o—

Сучасна доба й українська справа.

Львів, 21. серпня 1939.

З приємністю треба ствердити, що в останньому місяці щораз частіше появляються в наших газетах статті, в яких автори на тлі міжнародніх подій стараються зясувати завдання української політики під теперішній мент. Правда, те завдання дуже важке і його не легко відразу якслід розвязати. Зарисов того завдання намічені в поодиноких статтях, надто широкі і надто ще неясні, та всеж уже сама спроба приступити до розвязки такого важного для нас питання корисна.

У дальших статтях те завдання повинно щораз докладніше зарисовуватись і тимсамим вивести нашу політику зі сліпого кута, в який її загнали і блискавичні зміни та пливкі відносини в теперішньому світі. На жаль, на хід цих змін не маємо нині такого впливу, який відповідав би питомому тягареві української справи в Европі.

Основним тоном згаданих ґазетних статтей є два ствердження: що в міжнародній політиці панує повна хаотичність та що нам потрібний сильний, відповідальний, свідомий своїх цілей диспозиційний осередок, який зумів би серед тих розбурханих хвиль вивести корабель українського політичного життя на ясний шлях його оконечної національної мети. Друга теза не викликує в нікого ніякого сумніву, хоча ріжні політичні ґрупи уявляють собі ріжно, як мав би повстати такий диспозиційний осередок. Націоналісти і ФНЄ твердять, що їхні організації — кожна для себе окремо — є тим осередком, та що обовязком всіх українців є підпорядкуватись їм. Інші політичні угрупування та їх сторонники хотіли б утворити один консолідаційний центр з усіх політичних леґальних національних партій, який перебрав би керму нашого політичного життя.

Далеко менше ясний є підхід першого питання, а саме, що має означати цей хаос і пливкість у міжнародній політиці, щоб сказати ясно: за що бореться нині світ. Автор недавньої статті в „Ділі" п. н. „Міжнародня пливкість та український політичний наказ" покликується навіть на одного із закордонних журналістів, який цю безпомічність, що в ній ми нині опинились, назвав так: „Наш розум капітулює перед ірраціональним динамізмом теперішньої дійсности". Та всеж наш розум не сміє капітулювати. Ми мусимо поставити собі руба питання що таке той ірраціональний динамізм теперішньої дійсности, за що бореться нині людство. Тільки від правильної відповіді на це питання залежить правильність нашої політичної лінії. Кожний диспозиційний осередок, який повстав або має повстати, мусить спершу дати відповідь на це питання і тільки така відповідь може нам вказати політично-тактичний шлях у теперішню пору.

Живемо у великих часах. Цілий світ мобілізується до великих зударів, які мають перемінити не тільки ґеоґрафічну карту теперішньої Европи, але й суспільний та соціяльний лад людства. Німеччина, яка в останаіх роках обєдналась і зросла до небувалої досі світової могутности, шукає для себе відповідного життевого простору, хоче стати такою імперією, якою була століттями Анґлія, щоб панувати і кермувати політичним та господарським життям сотень міліонів чужих народів.

З кінцем минулого місяця ми помістили в „Ділі" три статті, де висказали наш погляд, що **1) переживаємо час великої всесвітньої революції і нині ще не можемо докладно означити ані часу її закінчення ані її остаточного оформлення, 2) в нинішній фазі змагань нема доброї конюнктури для вирішення української справи в її цілости,**

У статтях зперед місяця ми висловили погляд, що переживаємо часи повної переоцінки вартостей у суспільному, моральному і господарському ладі, що в тяжких революційних муках родиться новий світ, опертий на цінностях моралі і справедливости для національних збірнот і поодиноких людей. Таке твердження, поставлене саме сьогодні в часі найчорнішої реакції, найбруднішого матеріялізму і національного та особистого еґоїзму, може видаватися дивним, та саме ця реакція і цей еґоїзм — це питомі прикмети всіх революцій, а ця пливкість і змінність подій, перед якими капітулює навіть деколи людський розум, характеризує найкраще всі початки революцій. Хоча на перший погляд цілі теперішніх змагань видаються ясні і для людського розуму приступні, то всеж людство як не розумом, то інстинктом відчуває, що осягнення тих цілей не закінчить процесу боротьби, бо ті цілі несуттєві для перебудови людського життя на нових підставах. Коли ми шукаємо відповіді на питання, за що йде нині боротьба у світі, то звичайно знаходимо її у твердженні, що спричинником нинішніх таких великих потрясень є держави „осі", головно ж Німеччина, або що це тільки боротьба між англьосаською і германською расою за панування над світом, або що це боротьба двох систем, тоталістичної і демократичної: котра з них має кермувати життям національних збірнот.

Певно, боротьба йде сьогодні за всі ті речі та рівночасно певне й те, що навітв повна перемога одної з воюючих сторін не закінчить боротьби людства за кращу долю, але навпаки — тільки цю боротьбу загострить. Здобуття Німеччиною т. зв. життевого простору, отже насичення матеріяльними добрами, може і дасть німецькому народові на деякий час заспокоення його безпосередніх матеріяльних потреб, таксамо, як версальський мир дав таке заспокоення державам Антанти. Одначе цей мир тільки на дуже короткий час устабілізував відносини світа. Кожне однобоке насичення матеріяльними добрами лише скріплює нужду загалу людства. Ось на наших очах, уже після війни, міліони людей умирали дослівно з голоду тоді, коли в інших країнах палили збіжжя і кидали в море гори кави, як цілком непридатний крам та з огляду на свою кількість безвартний. Таксамо ніяке панування над світом, над більшим числом чужоплемінного населення, на довший час тепер уже неможливе. В останньому століттї з кожним днем розхитувалися спійла британської імперії, а в останніх місяцях маленький нарід, ірляндці, підіймає терор у самому серці цієї імперії, в Льондоні. Спроби Німеччини поширити свій вплив в Україні покінчилися в 1918 році невдачею, а зараз майже на другий день по проголошенні протекторату над Чехією чехи почали боротьбу з німецьким протектором. І перемога тоталізму, отже панування особової або елітарної диктатури, не може втриматися на довший час. Диктатури можуть бути потрібні й пожиточні в переходових часах, коли націям загрожує велика небезпека, але на довший час людство не дасть себе запрягти у примусові шори і стоптати свою власну, людську гідність.

Коли приймемо, що наші твердження правильні, що ми живемо в часах великої всесвітньої революції і що в теперішнім її періоді нема корисної конюнктури для її розвязки, то для кожної людини, що думає політичними катеґоріями, насувається в цілою настирливістю питання, **коли і серед яких обставин стане наша справа актуальною**

Відповідь на ці питання дуже важка і дуже відповідальна, а всеж мусимо зробити спробу цю відповідь дати. Українська проблема зросла за останніх 20 років до розміру, про який не міг мріяти навіть найбільший український оптиміст. З мало знаного народу ми стали не тільки відомі всім політичним чинникам світу, але — що важніше — всі ті чинники розуміють що розвязка української справи є ключем до миру на евразійському континенті. Ще на весну цього року появились тисячі статтей у пресі анґлійській, французькій і німецькій і не менше в пресі інших народів. Ті статті зазначували вагу української справи в розвязці европейського конфлікту.

З польської преси.

„Напередодні нарад УНДО".

Так називається вступна стаття консервативного „Часу" з 20. ц. м., в якій її автор п. Е. М. покликуючись на повідомлення Аґрарної Аґенції про те, що в найближчому часі відбудеться засідання екзекутиви УНДО у справі актуальної політичної ситуації, висловлює свої думки про величезну вагу української справи та про потребу швидкої і тривкої її розвязки. Автор підкреслює, що „справа доцільного управильнення польсько-українських відносин на ґрунті сучасного міжнародного положення не тільки не втратила, а навпаки — набрала ваги".

Обговоривши — треба признати, поважно — причини дотеперішніх труднощів в українсько-польських взаєминах так, як їх бачить польська сторона, автор статті в „Часі" звертається з таким побажанням до українського національного проводу:

„Маємо надію, що українські політичні наради у Львові не будуть тільки демонстрацією, але станут подією, подиктованою політичним розумом і таким самим реалізмом. Саме тому надіємося, що акція ОУН знайде в них відповідну оцінку. Треба також бажати, щоб у сформулуванні евентуальних постулятів, спрямованих до польської сторони, проявився також реалізм, тверезість та розум. Не будемо українським політикам підсказувати, що повинно знайтися в їхніх рішеннях, а що ні. Думаємо, що самі знають про те найкраще і що зроблять так, як цього вимагає вага хвилини, яку переживаємо, та взаємне польсько-українське співробітництво, що лежить в інтересі обох сторін".

Найновіший етап „війни нервів“.

„Війна нервів“ посилюється з кожним днем. Гомін німецької та італійської преси від відзду в Зальцбургу щораз голосніший.

Вже на початку серпня німецькі пресові органи писали, що „настав край німецькій терпеливости“, а в другій половині серпня справа станула вже так, що в інтересі европейського ладу треба „викреслити Польщу з карток історії“. („Берлінер Берзенцайтунг“).

Не занедбали німці одночасно підтримати погляд про здогадну агресивність Польщі і намагалися переконати опінію світа, що Гданськ живе постійно... під загрозою польського нападу. При цьому — і це суттєвий елемент німецької пропаґандивної акції — атакували Францію і ще більше Англію за „підтримку польського опору“.

Як уже на початку ми написали, нагальности німецьких ударів змоглася. Одночасно з хору пресових голосів залзвенів новий тон: німецька та італійська пропаґанда намагалась і далі намагається вмовити в міжнародню опінію, що, правду кажучи, **про гданську справу нема вже що казати, бо... клямку замкнули...**

„Фелькішер Беобахтер“ писав ще у днях нарад у Зальцбургу, що „Хто здає собі справу з потуги німецьких сил, той знає, про що міркували в Зальцбургу і в Берхтесґадені та що там вирішили“. А пізніше додавав: „Гданська справа стала завданням, яке „вісь“ розвяже спільними силами“. І коли воно так сталося — стверджує „Ф. Беобахтер“ — коли „гданська проблема не є вже тільки проблемою польсько-німецьких взаємин“ — то винувата Польща і тут зайве вмішування льондонської політики“.

І наразі виринає нове поняття: „**німецька честь**“. Теперішнє становище — як це проголошує німецька преса — „занадто образливе для великого, суверенного народу“, справа занадто важка, бо „топчуть саме німецьку честь“. І ось у цьому звязку з образою національної чести німецькі часописи поширюють переконання, що „стовідсоткова“ німецько-італійська згода справу зовсім уже вирішила. **Решта: здійснення домагань „осі“ на цілій лінії — це вже справа тільки часу.**

В такому самому дусі пише „Джіорнале д'Італія“ і твердо вірить, що **справа Гданська буде так „рішена“, як собі цього бажають Німеччина та Італія.** Одностайний хор фашистівської преси переконує кожного, хто її читає, що історичне завдання „осі“: „**створити новий европейський лад**“. Разом з тим, обговорюючи закінчення нарад у Зальцбургу, „відповідальні римські кола“ вказують на їх звязок **з військовим союзом**, заключеним 22. травня, який передбачував взаємні консультації. Натяк, що каже сам за себе. Очевидно, що **мета тих виступів залякати Польщу та приневолити її до капітуляції**. В тому виспеціялізувались передовсім „Джіорнале д' Італія“ та „Мессаджеро“.

Йде про впливання на західню опінію в мінхенському дусі. Останньо поширено чутки на тему різних „компромісів“, „конференцій“ тощо. „Фелькішер Беобахтер“ (з 17. VIII.) містить велику статтю Зайберта, нібито спрямовану проти тих чуток. „Пощо конференція?“ — питає „Беобахтер“. Гданськ хоче вернутись до Райху. Гданськ та Східні Пруси „відрізані від материка штучним коридором, знову мусять бути злучені з матірною державою“. Все те, мовляв не стоїть на дорозі (?) домагання, щоб Польща мала доступ до моря, домагання, що здійсниться „на „сто відсотків“. І знову „Беобахтер“ пробує „доказати“, що домагання „осі“ такі „самозрозумілі“, що взагалі нема про що багато казати“. („Роботнік“ з 19. 8.).

—o—

ФРАНЦУЗЬКА ОПІНІЯ ПРОТИ МИРОВИХ КОНФЕРЕНЦІЙ.

ПАРИЖ, ПАТ. Згідно з опінією французьких політичних кол, німецький уряд дальше веде „війну нервів“: з одного боку поширює він воєнні алярми, з другого боку — поголоски про мирові конференції.

Паризька преса однозгідно виступає проти плянів конференцій, підкреслюючи, що таке саме становище займає також англійська опінія. З огляду на те, що німецька преса домагається вже не лише Гданська, але також Поморя, Познанщини та Шлеська, викликує у Франції переконання, що Гданськ є лиш етапом на німецькому шляху до геґемонії.

Французькі часописи закликають громадянство зберегти холодну кров та не вірити поголоскам про всякі мирові конференції.

—o—

СССР ОБМЕЖИВ ЛЕТУНСЬКУ КОМУНІКАЦІЮ.

МОСКВА, ПАТ. Припинено до дальшого розпорядку летунські лінії між Москвою та Новосибірськом, Свердловськом, Сталіном, Ростовом, Мінеральними Водами, Баку, Тифлісом, Асхабадом, Ленінградом, Саратовом, Запоріжжям та Ташкентом. Є це приблизно третина летунських ліній, які виходять з Москви.

Причина тої постанови невідома; мабуть виміняють старе летунське знаряддя на нове.

—o—

НОВИЙ ЄГИПЕТСЬКИЙ УРЯД.

КАЇРО, ПАТ. Алі Мегер Паша утворив новий уряд, в якому обняв ресорт закордонних та внутрішніх справ. Міністром скарбу став Гуссейн Серрі Паша, міністром оборони — Салег Рард Паша.

З Карпатської України.

ЗАБРІХАНІСТЬ МАДЯРО-МОСКВОФІЛІВ.

Зовсім очевидний намір мадярського уряду зломити свою обіцянку щодо введення територіяльної автономії в Карпатській Україні та чорні настрої серед широких мас карпатоукраїнського населення з причини посиленої мадяризації та пауперизації — приневолюють мадяро-москвофілів, спричинників цього великого народнього горя, що агітували за Мадярщиною під гаслами „широкої автономії“ та „білого хліба“, викручуватись і спихати вину за невдачу не на Будапешт, тільки на... українців. До тої штуки договорився між іншими мадяронами також ославлений А. Бродій, що в розмові з якимось кореспондентом львівського „Русского Голосу“ м. і. заявив таке:

„Цілому світові відомо, що мадяри були завжди чесною та шляхотною нацією, яка своє існування будувала завжди на засадах чести та шляхотности (див.: осінь 1914 року в Галичині — прим. складача)“, отже — мовляв Бродій — нема також „ніяких причин для того, щоб не довіряти обіцянкам мадярського уряду“.

Вдаривши отак чолом у сторону своїх давніх і теперішніх хлібодавців у Будапешті, Бродій узявся вибілювати незаперечний факт, що на Закарпатті навіть сліду нема від здійснення урочистих обіцянок про автономію, хоча вже пів року минає, як мадярські гонведи силою вдерлися на територію Карпатської України.

По словам Бродія, мадярський уряд не здійснив ще свого „рішення дати угро-руському краєві якнайширшу автономію“ наслідком... **„підпольної діяльности деяких елементів“**. „Крім частини карпато-руської інтеліґенції, що — підкреслює це навіть такий Бродій! — надіється зєднати для себе окрему ласку мадярських ультрашовіністів, у таборі противників автономії знаходяться теж українофіли, що керуються різними мотивами: українці бажають доказати народові, що тільки „рідна українська влада“ і тільки „рідні вожди“ могли забезпечити країні повні права самоуправи“. Тому — денунціює та клевече далі А. Бродій: „українці всіми способами спинюють(?!) введення автономії, дискредитують вождів автономістичних партій та поширюють серед населення фантастичні чутки, що підривають довіря до всіх (політичних, економічних та культурних)заходів влади!“

Якби льоґіка була сильнішою частиною духовости кореспондента львівського „Русского Голосу“, то він був би поставив Бродієві питання: **Чомуж будапештенський уряд, уряд чесної та шляхотної нації, введенням обіцяної автономії не відбере аргументи тим, що „підривають довіря до заходів влади?“.** І ще один запит: Що А. Бродій розуміє під „заходами влади“? Мадяризацію шкіл, навіть церковних проповідей, грабунковий вируб лісів та виголоджування карпато-українського населення? Кого хоче обдурити Бродій на спілку з якимось кореспондентом? І коли Бродій має чоло казати, що „нема причини тривожитися та не вірити тому, що представники мадярської нації врочисто обіцяли“, то таке виправдування мадярів є свідомим злочином супроти карпато-українського народу. Бо можливі заходи його провідників на міжнародній арені мадярська пропаґанда легко може розбивати, покликуючись на... Бродія.

Як оцей Бродій старається та лякається за свій хліб з мадярського жолоба, про це свідчить його орган „Русскій Вѣстник“. Він закликає всіх бродіївців на милість Бога боронити сучасний мадярський режім, отже режім, що так ганебно обдурив Закарпаття у справі самоуправи, щоб тільки не прийшла до влади мадярська опозиція, пресовий орган якої кількакратно підкреслював, що **мадярський уряд повинен основно змінити свою політику в Карпатській Україні в користь українського народу та його домагань.**

Саме цього ренеґат Бродій та його ціла чорна сотня найбільше лякаються. Тому їм про ніяку дійсну самоуправу Закарпаття навіть не сниться...

Студентські справи.

ПРО МЕДИЧНІ ТА ФАРМАЦЕВТИЧНІ СТУДІЇ У ЛЬВОВІ.

Хто бажав би дістати ближчі інформації про приняття на медичні та фармацевтичні студії у львівських університеті, нехай напише на адресу: Михайло Цегельський, Львів, вул. Театинська 3 і долучить марку на відповідь.

Просимо українські щоденники це передрукувати.

ВПИСИ У КРАКІВСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ.

Ширше про студії в університеті та інших школах у Кракові ми вже інформували свого часу на сторінках „Діла“, тому тепер подаємо лише речинець вписів на всі виділи краківського університету. Отже записи відбудуться від 1. до 15. вересня. В тому часі треба вносити подання в справі приняття, піддатися лікарським оглядинам та полагодити всякі вступні справи (заплатити 10 зол. маніпуляційної такси та 4 зол. за лік. оглядини і т. д.). Докладні інформації можна дістати в Секретаріяті університету (ціна проспекту 10 сот.) або в Студ. Громаді в Кракові.

Рівночасно звертаємось із проханням до всіх тих, які мають намір студіювати у Кракові, щоб приїхавши негайно зголосилися до Української Студ. Громади, яка є одинокою орґанізацією українських студентів у Кракові, а не блукали одинцем у чужому місті. Адреса домівки і харчівні УСГ: Краків, Баторія 10, I.

За Управу У. С. Г.: М. Возняк.

Просимо інші часописи це передрукувати.

Обвинувачення американського департаменту справедливости

ПРОТИ КОМУНІСТІВ ТА НІМЕЦЬКОГО „БУНДУ".

ВАШИНГТОН, ПАТ. Голова слідчої комісії для розгляду „чужинецької діяльности у Злучених Державах" заявив, що департамент справедливости виступить з обвинуваченням проти комуністичної партії та „німецько-американського бунду". Тим організаціям закидують, що вони нарушили закон, який наказує організаціям і аґентам чужих держав вписатися в окремому реєстрі в державному департаменті.

Голова комісії підкреслив, що — як це виявило слідство — обі організації працювали на користь чужих держав.

—o—

Побережжя Англії замкнене мінами.

ВАЖНА ПОСТАНОВА БРИТІЙСЬКОЇ АДМІРАЛІЦІЇ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Британська адміраліція остерегла в неділю вечором через радіо, що від понеділка аж до відклику заложать міни вздовж північно-західного берега Англії, від ліхтарні Клоч Пойнт до місцевости Данун. Вони замикатимуть також гирло ріки Клайд, над якою лежить Ґлезґов та всі важніші британські корабельні варстати.

В 1914. р. на тому самому відтинку також заложено міни, замикаючи гирло ріки Клайд перед німецькими підводними суднами.

—o—

Японія не замикає дверей до дальших переговорів з Англією,

АЛЕ ПОГОДЖУЄТЬСЯ ЛИШ НА ДВОБІЧНІ ПЕРЕГОВОРИ.

ТОКІО, ПАТ. Добре поінформовані кола роблять висновок на основі офіційних комунікатів та заяв, що японський уряд старається не говорити про зірвання переговорів з Англією, залишаючи отверті двері до дальших розмов.

Японія не має нічого проти того, щоб Англія підчас переговорів контактувалася з іншими державами, заінтересованими в Китаю, але не погоджується на загальну дискусію, безпосередньо з тими останніми, себто сиґнатарями договору 9-ох держав. Мабуть одинокою японською умовиною є, щоб переговори були двобічні.

ТОКІО, Домеї. У міністерстві закордонних справ відбулася пресова конференція, якої головною темою була справа переговорів з Англією.

Представник міністерства закордонних справ заявив, що він не може сказати нічого певного про те, чи переговори йтимуть дальше. Японські господарські домагання (у справі валюти та китайського срібла) торкалися буцімто виключно тієнтсінської концесії.

Фінляндія готова до оборони своєї території.

ПРОМОВА ФІНЛЯНДСЬКОГО МІНІСТРА ЗАКОРДОННИХ СПРАВ.

ГЕЛЬСІНКІ, ПАТ. На конґресі видавців щоденників міністр закордонних справ виголосив промову, в якій заявив, що Фінляндія бажає залишитись невтральною, але невтральність годі зберегти самими заявами; на випадок війни фіни будуть готові боронити свою територію. Крім того міністр підкреслив солідарність північних держав та значіння співпраці між ними.

ЗАКОРДОННІ ЖУРНАЛІСТИ ПРИГОТОВЛЯЮТЬСЯ ДО ВИЇЗДУ З БЕРЛІНА?

У польській пресі появилася вістка, що англійські, французькі й американські кореспонденти з Берліна звернулись до своїх редакцій з проханням дозволити їм негайно виїхати з Німеччини, як вони вважатимуть, що це необхідне.

ЯК ВИГЛЯДАЛИ Б ВОЄННІ ОПЕРАЦІЇ „ФРОНТУ МИРА"?

„Таймс" оцінює теперішню ситуацію та вигляди на збереження мира доволі песимістично, та рівночасно подає, як виглядала б мобілізація демократичних держав на випадок німецького нападу на Польщу.

Найперше прийшла б мобілізація британської та французької фльоти; тривала б вона кілька годин. Опісля змобілізувалась би французька армія, накінець летунство обох держав.

„Таймс" остерігає Німеччину, що вона не може мати надії на ніякий сепаратний мир з Англією, яка зобовязалася супроти Польщі у військовому союзі, не заключувати мира на власну руку.

РЕЗОЛЮЦІЇ КОНҐРЕСУ МІЖПАРЛЯМЕНТАРНОЇ УНІЇ.

ОСЛЬО, ПАТ. На закінчення конґресу міжпарляментарної унії рада унії поручила голові унії предложити конґресові декларацію, в якій унія закликає уряди всіх держав порішувати мирно всі спори, згідно зі справедливістю, доброю волею, довірям та пошаною незалежности всіх держав.

ЗАГАДКОВА КРАДІЖ ТАЙНИХ ДОКУМЕНТІВ ВІД РУМУНСЬКОГО ДИПЛОМАТИЧНОГО КУРІЄРА.

СОФІЯ, ПАТ. Румунський дипльоматичний куріер отаман Павліт вийшов з будинку румунського посольства, щоб відвезти до Букарешту якісь документи, але помітив, що одна з валіз з документами пропала.

Коли румунський посол пішов до префектури поліції, Павліт нагло помер.

САМОГУБСТВО ЧИ НАГЛА СМЕРТЬ?

Так представляє ту подію Авас. Болгарська телеграфічна аґенція подає, що валізу відібрав з посольства якийсь чоловік дуже подібний до Павліта. Коли члени посольства були у префекта поліції, Павліт, який чекав у авті, вистрілив до себе і важко зранився; ще того самого дня помер.

Визначено 50.000 левів нагороди для того, хто викриє людей, що вкрали дипльоматичну валізу.

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

ДЖ. О. КЕРВУД 45)

Герої золотої тундри.

ПОВІСТЬ

Переклала Ольга Сліпа.

Алян знав, чого вони чекали від нього. Бож це були діти, всі без вийнятку. Навіть Тотюк і Емюк Тулик, головні його пастухи, були дітьми, всі сильні і вірні, готові згинути за нього в усякій боротьбі чи змаганні. Він віддав Стемпідові свій кріс, а сам поспішав змістити себе в постанові не дозволити своїм очам блукати за Марією Стендіш, в тих перших моментах свого повороту. Він привитав всіх окликом тундри, а мужчини, жінки і діти всі бігцем пустилися йому назустріч. Биття у барабани припинилося і барабанщики поскочили на ноги. Аляна окружили. Роздався гамір голосів, сміх, дитячі пискливі оклики, вавилон радощів. Обома руками він стискав простягнені до себе руки — тверді, грубі, брунатні руки мужчин; малі, мякші, брунатні руки жінок; він підносив діти вгору у своїх раменах, плескав приязно долонями плечі мужчин і говорив, говорив, говорив, називаючи кожного по імені, не забуваючи ані разу, хоч разом із дітьми було їх з пятьдесятеро довкола нього. Від першого до останнього навіки це були його люди — немов рідня. Його огорнула давна гордість, самовдоволене почування сили і посідання. Вони любили його, тиснулися довкола нього, немов велика родина, а він стискав руки дорослих по двічі і по тричі, знов підносив ті самі діти з рук їх урадуваних матерей, кидав привіти і особисті запити щедро направо й наліво, хоч ще кілька хвилин тому, від свідомости, що Марія Стендіш приявна тут, ніяковіло його. І нараз побачив її під китайськими ліхтарнями перед своїм домом. Біля неї стояв Соквенна, такий старий, що ходив зігнений удвоє та виглядав при ній, немов старий чарівник. Нараз голова Соквенни сховалася та роздався голос барабана. Привітний хоровід розступився тепер таксамо скоро, як скоро був зібрався довкола нього. Барабанщики засіли знов півколесом. Штучні вогні почали вилітати вгору, наново зібралися танцюристи. Ракети шипіли у повітрі. Римські свічки вистрілювали. З відчинених дверей дому роздалися звуки фонографу. Фонограф був спрямований просто на Аляна. Була це єдина точка програми, призначена для нього самого. Фонограф грав пісню: „Коли вертається Іванчик, машеруючи домів..."

Марія Стендіш не рушилася з місця. Вона засміялася до нього і стояла тепер сама. Не була це та сама Марія Стендіш, яку він знав з чердака корабля. Страх, мовчазна блідість її лиця, придушений внутрішній конфлікт і напруга, що були немов частиною її „я" — щезли. Вона була повна життя. Хоч життя це не проявлялося ні голосом ні рухами, воно зосереджувалося в її очах, в її рожевих лицях і устах, в цілій її стрункій поставі, коли вона чекала перед домом на нього. Мигнула йому гадка, що в ту хвилину забула вона зовсім про себе саму, та про ту темну тінь, що приневолила її скакати в море.

— Чудово! — вона сказала, коли Алян підійшов до неї, а голос її дещо тремтів. — Я не припускала, що вони бажали вашого повороту так нетерпляче. Мабуть це велике щастя, коли люди так про когось думають.

— Дякую вам за вашу співучасть у цьому. Стемпід мені розказував. Вн мали з тим досить клопоту, не маючи вигляду на іншу винагороду, крім надії, що замериканізуєте поганина — правда? Рухом голови Алян вказав на шість хоругвок на даху його дому. — Досить гарно вони виглядають.

— Не було в тім ніякого клопоту, а велика втіха. І я сподіваюсь нема в тім нічого такого, щоб вас могло вразити.

В тій хвилині відчував Алян, що він одно лише бажає їй сказати, те, що було в нього на серці — і що він обовязково повинен це сказати спокійно і без зворушення.

— О так, мене це вражає, — він сказав. — Мене це вражає так дуже, що я не заміняв би того, що тут було, за все золото у них горах. Мені дещо прикро за те, що сталося там серед топіль, але і того також я не проміняв би за ніщо в світі. Я тішуся, що ви живете. Ви знаєте чого. Ви мусите розказати мені про себе. Це єдине, що мусите тепер зробити.

Вона торкнулась рукою його рамени. — Зачекаймо.

— А завтра — тоді...

(Далі буде).

Правнича сторінка.

Res iudicata pro veritate habetur.

I.

Судові процеси за „українізування прізвищ" у метриках проти греко-католицьких священиків прибрали вже масовий характер. Нема вже — здається — суду на терені львівського і частинно краківського апеляційного суду, де не відбувались би вже процеси за „метрики". Одночасно починають множитися процеси проти українських священиків за польську патріотичну пісню „Boże, coś Polskę", яку наказують співати по наших церквах польські вчителі українським шкільним дітям, не питаючись за дозвіл ні не повідомляючи про це греко-католицьких парохів. Коли ж який-небудь о. парох заборонить співати згадану польську пісню в церкві — епільоґом такої заборони буває судова розправа і засуд.

БЕЗ ДОЗВОЛУ СВЯЩЕННИКА ПІСНІ „BOŻE COŚ POLSKĘ" НЕ ВІЛЬНО СПІВАТИ В ЦЕРКВІ.

Один такий судовий засуд за згадану пісню знайшов уже свій відгомін у Найвищому Суді, якого присуд має засадниче значіння і тому подаємо відпис цього присуду без змін з підкресленням лише суттєвих місць.

W Y R O K.

W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej!

Sąd Najwyższy w składzie: Przewodniczący S. S. N. W. Kaczyński (sprawozdawca), Sędziowie S. N. K. Syromiatników, M. Chyczewski. Przy udziale protokolanta S. N. J. Brandta i jako rptokonata apl. sąd. Z. Wendełowskiego, na rozprawie kasacyjnej 23. maja 1935 r. w sprawie **Wasyla Hrynyka,** oskarżonego z art. 18 prawa o wykroczeniach, po rozpoznaniu kasacji oskarżonego od wyroku Sądu Okręgowego w Nowym Sączu z dnia 13. listopada 1934. r. na mocy art. 516, 535, 529 i 577 k. p. k. wyrok Sądu Okręgowego w Nowym Sączu z dnia 13. listopada 1934 r. z powodu obrazy art. 18 prawa o wykroczeniach uchyla, oskarżonego Wasyla Hrynyka z przypisanego mu w oskarżonym wyroku czynu, przewidzianego w art. 18 pr. o wykr. uniewinnia i kosztami postępowania we wszystkich instancjach Skarb Państwa obciąża.

Uzasadnienie.

I. Kasacja oskarżonego powołuje się na p. i. art. 514, p. s. art. 516 i 520 k. p. k. zarzuca obrazę art. 532 i 536 k. p. k. przez: a) **skazanie oskarżonego przy braku w czynie jego cech przestępstwa** wbrew zawartej w orzeczeniu Sądu Najwyższego wydanemu w niniejszej sprawie wykładni z art. 18 prawa o wykroczeniach, bowiem **przerwanie przez oskarżonego,** który w charakterze duchownego odprawił Mszę Świętą, **śpiewania w cerkwi pieśni „Boże, coś Polskę"** drogą zaintonowania pieśni religijnych, **nie zawierało cech demonstracyjności i nie posiadało cech bezprawności, oskarżony działał w tym wypadku jedynie w zamiarze** utrzymania **w świątyni porządku zakłóconego przez samowolne i przedsięwzięte bez porozumienia z oskarżonym,** jak to wynika z ustaleń wyroku, **zaintonowanie prze nauczycielkę Kramkowską pieśni „Boże, coś Polskę", która to pieśń, jak stwierdza pismo Kurji Biskupiej w Przemyślu, nie należy do rzędu tych, których śpiewanie jest dozwolone w cerkwiach** korzystającego, **na mocy konkordatu z autonomji wyznania grecko-katolickiego,** wyrok **skazujący** Sądu Okręgowego wydany został wbrew orzeczeniu Sądu Najwyższego, w myśl którego istnienie w czynie oskarżonego cech przestępstwa uzależnione jest od tego, czy śpiewanie przez Kramkowską pieśni „Boże, coś Polskę" nastąpiło po uprzednim porozumieniu się z oskarżonym czy też miało charakter samowolny i zostało dokonane bez jego wiedzy; b) branie udziału w prowadzeniu sprawy po uchyleniu wyroku przez Sąd Najwyższy przez Sędziego, który brał udział w wydaniu uchylonego wyroku.

II. Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

1) **Zarzut kasacji pod „a" jest uzasadniony.** W orzeczeniu z dnia 14. maja 1934, wydanym w niniejszej sprawie, co zatem wiążącym Sąd orzekający z mocy art. 536 k. p. k. jeśli chodzi o wykładnię ustawy **Sąd Najwyższy ustalił,** że dla istoty wykroczenia z art. 18. prawa o wykroczeniach niezbędnem jest prawidłowe **ustalenie demonstracyjności** przy wyrażaniu niechęci lub lekceważenia dla Państwa Polskiego, a w związku z tym, w pierwszym rzędzie ustalenie bezprawności działania oskarżonego, który przeszkodził śpiewaniu w cerkwi pieśni „Boże, coś Polskę" śpiewaniem pieśni religijnych. W razie ustalenia, że nauczycielka Kramkowska rozpoczęła śpiewanie pieśni „Boże, coś Polskę" bez uprzedzenia oskarżonego odprawiającego Mszę Świętą o swym zamiarze, że zatem oskarżony działał w zamiarze utrzymania porządku w kościele, którego był proboszczem, w czynie jego jako nieposiadającym cech bezprawności brak było znamienia demonstracyjności niezbędnego dla bytu przestępstwa, przewidzianego w art. 18 prawa o wykroczeniach. Jak wynika z ustaleń wyroku Sądu Okręgowego, nauczycielka o zamiarze odśpiewania pieśni „Boże, coś Polskę" nie uprzedziła oskarżonego, rozpoczynając w cerkwi bez jego wiedzy i zgody, ponadto, jak **wynika z pisma Kurji Biskupiej w Przemyślu (k. 34) pieśń ta nie należy do rzędu tych których śpiewanie jest dozwolone wiernym w cerkwi, który na mocy konkordatu w swym wewnętrznym życiu rządzi się swojemi prawami. W tym stanie rzeczy uznać należy** zgodnie z orzeczeniem Sądu Najwyższego z dnia 14. maja 1934, że **Kramkowska nie miała prawa śpiewania w cerkwi pieśni „Boże, coś Polskę" bez uprzedniego porozumienia się z władzami duchownymi, a oskarżony nie był obowiązany do powstrzymania się na czas śpiewu tej od śpiewania pieśni religijnych,** przewidzianych w rytuale wyznania grecko-katolickiego, w czynie jego zatem przeszkodzenia śpiewania „Boże, coś Polskę" przez śpiewanie pieśni religijnych jako prawnym, a zatem nie posiadającym cech demonstracyjności **brak cech zarówno wykroczenia przewidzianego w art. 18. prawa o wykroczeniach jak i jakiegokolwiek innego przestępstwa,** wobec czego wyrok na zasadzie p. art. 516 k. p. k. polega na uniewinnieniu.

2) Zarzut kasacji pod „b" jest niezasadny. Wbrew twierdzeniu kasacji sędzia, który brał udział w wydaniu wyroku przed jego uchyleniem, nie brał udziału w prowadzeniu sprawy po jego uchyleniu, nie jest bowiem równoznaczne z takim udziałem powołanie się w protokole rozprawy zamiast wpisania pełnej treści zeznanie świadka, Kramkowskiej na zawarcie w aktach sprawy zeznanie złożone przed Sędzią, który wydał uchylony wyrok, ale że samo przesłuchanie świadka miało miejsce przed Sędzią, który nie ulegał wyłączeniu, a sposób sporządzenia protokołu przez powołanie się na treść znajdującego się w aktach zeznania zgodny był z ustawą i uchybienia nie stanowił. — Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 14. maja 1931 Zb. Orz. S. N. z 1. — 1/32.

Z tych zasad i na mocy art. 516 i 535 kpk. Sąd Najwyższy zaskarżony wyrok, z powodu obrazy art. prawa o wykroczeniach, **uchylił, a oskarżonego Wasyla Hrynyka z przypisanego mu w zaskarżonym wyroku czynu uniewinnił.** — Na oryginale właściwe podpisy. — Za zgodność: M. Kroczyński, sekretarz I. S.

РОЗПОРЯДКИ ШКІЛЬНИХ ІНСПЕКТОРІВ.

Мабуть на основі цього присуду деякі шкільні інспектори у Сх. Галичині видали розпорядок управителям вселюдних шкіл, що „śpiewanie przez młodzież szkolną w cerkwi pieśni „Boże, coś Polskę" bez pozwolenia nauczyciela religii jest niedopuszczalne.'

НОВИЙ ЗАСУД.

Тимчасом замісцевий виділ у Сяноці окружного суду в Яслі засудив присудом з 17. грудня 1938. р. до ч. акт. V. 2. К: 426/38 75-літнього **о. Франца Згорлякевича,** пароха с. Хревта, пов. Лісько на **8 місяців безоглядної вязниці** за провину зі ст. 286 § 1 кк. і на заплату судових коштів 40 зол. Крім того суд відобрав о. Згорлячкевичеві право вчити дітей релігію у школі на 4 роки. Згаданої провини зі ст. 286 § 1 кк. — каже суд у своєму присуді — о. Згорлякевич допустився тим, що в червні 1938. р. підчас лекції релігії у школі в селі Панище заборонив дітям співати пісню „Boże, coś Polskę" підчас богослуження в церкві; цією забороною діяв на шкоду публичного інтересу викликуючи національний антагонізм і нехіть до Польщі. При кінці обширних мотивів до свого присуду суддя Зембати дозволив собі не лише на характеристику засудженого, але й українського духовенства. Ось вона: „Argumentami, których można użyć przeciw oskarżonemu są jego tendencyjnie nieprawdziwe wyjaśnienia, a przedewszystkim notoryjny na pograniczu polsko-ruskim fakt, że duchowieństwo grecko-katolickie jest krzewicielem wśród lojalnie ustosunkowanej do Państwa Polskiego ludności ruskiej haseł wrogich państwowości polskiej". І тому — читаємо далі в мотивах присуду — суд не припинив засудженому виконання кари.

ЩО СКАЖЕ АПЕЛЯЦІЙНИЙ СУД У КРАКОВІ?

Старенький о. Згорлякевич, який уже понад 40 років працює як парох у Хревті та дочернім селі Панищеві, зголосив апеляцію від згаданого присуду. В обширних мотивах апеляції о. Згорлякевич вияснив, що не згадував взагалі про пісню „Боже, цось Польскен" підчас науки релігії, лише вияснив дітям, що кожний нарід молиться в церкві у своїй рідній мові. А тому, що в нашій церкві літурґічна мова є дещо відмінна від живої української мови і діти не знають добре арій тих пісень, що їх співають у церкві, тому о. Згорлякевич доручив дітям, щоб прислухувалися як у церкві співає дяк і співали за ним те, що він буде співати. Вияснив теж, що в Панищеві ніхто не вчив релігії дітей і тому як парох, на основі своєї канонічної місії, зголився вчити дітей релігії не домагаючись ніякої винагороди. Ніколи теж не дістав від шкільної влади ніякого декрету, себто не був ніколи державним урядовцем по думці ст. 286 і 292 кк., як це каже суд I. інстанції. Далі покликався на опінію гр.-кат. Єпископської Консисторії в Перемишлі, що в церкві вільно співати лише ті пісні, **які затвердила церковна влада;** ніяких інших пісень, себто і пісні „Боже, цось Польскен" співати не вільно. Одночасно засуджений о. Згорлякевич відбиває важкий заміт проти інших священиків, що його видвигає присуд без ніяких ближчих доказів і лише тому, щоб і підсудного осудити. Вкінці засуджений ставить внесок, щоб апеляційний суд допустив доказ з актів шкільного інспекторату в Турці до ч. 85/35, які доказують, що згаданий інспекторат заборонив співати в церкві шкільній молоді пісню „Боже, цось Польскен" без дозволу вчителя релігії.

Полекші у сплаті хліборобських сконвертованих довгів.

II*).

Як відомо, довжники були обовязані згідно з конверсійним договором **платити в 1939. і 1940 р. 5 прц. довжного капіталу.** Розпорядок міністра скарбу зменшує цей обовязок довжникам до половини. Отже у другій половині 1939 р. довжник обовязаний заплатити не 5 прц., лише **2 і пів прц.** державного капіталу і то **одноразово.** Як бачимо, розпорядок міністра скарбу припинив взагалі платність першої рати довжного капіталу, що її треба було заплатити в першій половині 1939 р. Зате в 1940 р. довжник обовязаний заплатити 2 і пів прц. довжного капіталу у двох рівних ратах згідно з конверсійним договором.

Виринає питання, що діється з тією частиною належитости, довжного капіталу, якої довжник не заплатить в 1939 р. і 1940 р.? Розпорядок постановляє, що залеглости з рат довжного капіталу, які повстали з їх незаплачення в 1939 р. 1940 р. довжники обовязані заплатити в чотирьох рівних ратах разом з останніми чотирьома піврічними ратами довжного капіталу згідно з конверсійним договором. Отже ту частину довжного капіталу, що її тепер наші селяни не заплатять, мусітимуть заплатити у чотирьох рівних частинах з останніми чотирьома піврічними ратами.

Довжникам, які заплатити перед 1. липнем рату довжного капіталу у висоті, що припадала до заплати в першому півроці 1939 р. з дотеперішніми умовинами платности конверсійного договору, **зачислює розпорядок на сплату належитости.** Іншими словами: довжники, які заплатили в першій половині 1939 р. першу рату довжного капіталу, згідно з конверсійним договором, не мусітимуть платити вже другої рати хіба що заплачена сума **не досягає 2 і пів прц. довжного капіталу.** В такому випадку мусітимуть доплатити відповідну частину до 2 і пів прц. довжного капіталу.

*) Гл. „Діло" ч. 185.

Сторінка без політики.

Ґлавна картина вкрадена у Люврі, віднайдена.

Два місяці тому щезла з одної із великих саль Люврy відділу французького мистецтва дорогоцінна картина Ватто „Байдужий". Всі розшуки поліції не дали ніяких вислідів. Цими днями росіянин Сергій Богуславський зявився у слідчого судді і передав йому украдену картину. Богославський має 25 років і вродився в Парижі, з мами француженки. Він признався, що не мав спільників. Сам захоплений малярством, якого вчився, вважав картину Ватто за одну з найкращих і дивлячись на неї у Люврі відчував за кожним разом біль, як реставратори знищили її первісний вигляд. Він хотів попробувати, чи не зможе придати їй первісної її краси. Цілий рік він носився з наміром украсти її, а три тижні підготовлявся до свого вчинку.

Як можна в Люврі красти.

Коли в салі не було сторожів, він просував руку поза раму і ослаблював дріт, на якому вона висіла. Накінець картина трималася тільки на самому цвяху. 13. червня пів до третьої пополудні, коли в музею буває якнайбільше людей, він вибрав момент, коли в даній салі залишилося всього 6 осіб. Кожна з них була зайнята оглядинами іншої картини. Сторож стояв обернений плечима. Богославський без труду зняв образ і положив у ґазету, яку тримав під пахою. Так він і вийшов і ніхто не запримітив, що він тримає щось під ґазетою. Коли він прийшов до хати зараз узявся до праці, відчищуючи шар ляку, яким реставратори покрили картину. Богуславський переконаний, що він відсвіжив твір Ватто і навіть написав цілу книжку про неймілі методи консервації творів мистецтва. Спершу він мав намір переслати рукопис своєї книжки разом із твором Ватто до дирекції Люврy і — покінчити самогубством. Одначе він відкрив свою таємницю приятелеві — молодому акторові Ришардові Депре, який переконав його, що треба зробити інакше.

„Поправки" аматора.

Богуславський затримав у себе давню раму з „Байдужого", кажучи, що вона була без смаку і заступив її дубовою. Заступник директора ствердив, що Богуславський зробив тільки маленькі „поправки" на картині Ватто, але по суті не зіпсував у ній нічого. Богуславського арештували за крадіж. Він поводився увесь час спокійно і передав слідчому судді рукопис своєї розвідки п. з. „Як я випозичив Байдужого?" Намір Богуславського підготовив його приятель з цілим апаратом ґазетної сензації. Ще поки Богуславський зявився у слідчого судді, його відвідав відомий журналіст Гео Льондон, що зробив з ним в хаті велике інтервю. Того самого дня, коли він подався у суд, він повідомив телефонічно ріжних журналістів визначаючи їм зустріч у суді з радою, щоб узяли зі собою фотографа. У суді справді чекало на нього 30 журналістів і фотографів. Вони ждали там терпеливо більше, як дві години, щоб переконатись у чому сензація. „Героя" відфотографували разом із картиною.

Хто такий винуватець.

Особа Богуславського і його минуле не має в собі нічого сензаційного. Його батько-кравець натуралізований у Франції ще в 1914. році і служив у французькій армії. Після смерти своєї жінки оженився вдруге з француженкою. Батьки молодого аматора мистецтва виїхали саме тепер на відпочинок до Монте Карльо. Вони вже встигли дати ріжні відповіді журналістам, що поцікавилися характером обвинуваченого у крадежі. Вони кажуть, що він зовсім не маляр, а тільки з аматорства час-до-часу рисував. У ліцею він учився погано і його вигнали звідти за погану поведінку. Богуславського піддадуть під лікарський догляд, щоб перевірити, чи він нормальний. Згідно з французьким законом Богуславському загрожує найвища кара 5 років вязниці. Мінімальна кара, коли його звільнять від обвинувачення, буде 16 франків гривни.

Історія „Байдужого".

„Байдужий" — маленький образок заввишки на 26 і завширшки на 20 центиметрів. Первісно він належав до маркізи Помпадур, а в 1781. році продали його за 475 талярів разом з другою картиною Ватто Фінет. За обі картини заплатили в 1806. році на ліцитації 75 франків. Її власник, великий меценат мистецтва Ля Каз подарував її до люврського музею, разом із цілою ґалерією інших образів в 1865. році. Одна подробиця на образі „Байдужого", а саме дябольо, яким бавиться хлопчина є досі предметом живої дискусії між критиками, чи воно походить від руки Ватто чи додане пізніше. Зміни, які перевів Богуславський зводяться до таких пунктів: він змив дябольо, обороняючи погляд, що воно належить пізнішим реставраторам, добув первісний кольор землі, усунув останній шар, яким був покритий образ і покрив його наново ляком.

Гора Тавор, де відбулося „Преображення".

В часі подорожі по північній Палестині, яку ми почали (після обїзду східної Африки) від гори Кармель, що бовваніє над Середземним Морем, ми оглянули і гору Тавор (Табор). Вона дуже гарна, вся покрита муравою і знаходиться за Назаретом і Канею Галилейською, де йа весіллі відбулося перше чудо (заміна води на вино) і містом Тиверіяда. Шоса йде попід гору Тавор. Показують нам місце, де таборили колись хрестоносці і пізніше Наполеон: під Акконом був Наполеон, а на горі Тавор турки. Турки мали ліпші позиції. Зупиняємось у стіп таворської гори, біля якої переїжджають саме два араби на гарних білих конях. У підніжжя Тавору бачимо сотні чорних кіз і білих овець. Оливні дерева ростуть рідко на полі великим садом під горою. Пнемося на гору Тавор, дуже подібну до другого вершка нашої Говерлі. Ціла гора гола без дерев і скель, покрита зеленою муравою як Говерля. Увесь час підходу видно на вершку церковцю Преображення (Спаса Г. Н. І. Хр.). Після довшого мозольного підходу наближуємося до вершка цієї найгарнішої гори в усій Палестині. Тут на цій горі так гарно і мило, що зовсім зрозумілі стають слова захоплення св. ап. Павла: „Добре нам тут бути. Збудуємо тут одну скинію для Мойсея, одну для Ілії і одну для Ісуса!" На вершку гори Тавор охопив і нас подібний ентузіязм.

З верпка оглядаємо майже цілу невеличку Палестину і частину Сирії. Бачимо між іншим добре Великий Гермон (3010 м.), що біля Дамаску, куди у своїй подорожі прямуємо. Недалеко бачимо велике Тиверіятське озеро (море). Ці гарні місця, де починав свою діяльність Ісус Христос, набираючи своїх перших учеників.

Налюбувавшись видом з таворської гори, ми зійшли до автокара і поїхали в сторону і тепер жидівського міста Тиверіяди, що розсілося недалеко Тиверіянського озера.

М. Миханько.

Обезпеченеві товариства борояться перед ошуканцями.

Громадяни Сполучених Держав цінять незвичайно своє здоровля і життя. Кому лише трапиться якийнебудь нещасливий випадок, хоча б і дуже незначний — цей старається зараз полети справу до суду, щоб одержати відшкодування.

Розуміється, це доводить до частих зловживань, на чому погано виходять обезпеченеві товариства і тут, як звичайно в Америці, ціла низка метких людей робить знаменито інтереси, організуючи буцімто нещасливі випадки у ріжних публичних місцях. Щоб цьому запобігти, американські обезпеченеві товариства оснували централю, що має на цілі провірювати кожний сумнівний випадок. Вони теж вичислили, що в Сполучених Державах виплачують річно ошуканцям величезну суму 200 міліонів долярів.

Ось приклад, як „працювали" ці мантії:

Жорж Вест, купець з Балтімору зломив руку. По вилікуванні переконався, що рука незвичайно легко вискакує із суглоба. Коли він звязав відповідно сильно рамя, суглоб почав колихатись, а рука прибирала темно-синій колір. Це використав Вест ось як: В одному великому готелі він старався ввійти до вінди саме тоді, як виходив із неї один з гостей. Ошуканець нарочне наступив на ногу послугачеві, користаючи з його неуваги. Цей відскочив, потручуючи собою Веста. Тоді він упав з криком на землю, показуючи оболілу руку. Прикликаний лікар ствердив, що рука зломана. Щойно по довгому часі відкрили цей обман і хитрого купця засудили на сім років вязниці.

12 Ев на „Еві".

Власник яхти „Ева" анґлієць Стенлі Траверс наняв її 12 молодим анґлійкам для довколасвітньої подорожі. Всі ці анґлійки не скінчили ще 20 років. Вони забажали пригод і вступили на яхту Траверса як новички-морячки т. зв. юнґи. Подорож передбачена на 15 місяців. Траверс заявив дівчатам, що їх чекає більше роботи, як забави. Він сам — спеціяліст для підготови військових моряків. Він саме шукав 12 хлопців для вишколу, як до нього прийшла одна молода дівчина з проханням узяти її на моряка. Старий морський вовк відповів їй, що впустити одну дівчину між моряків булоб небезпечно, бо це довело б до всяких любовних конфліктів. Він відповів дівчині, що коли вона знайде ще 11 товаришок, тоді він вибереться у подорож довкола світу з 12 дівчатами, без одного мужчини. Нема сумніву, що в таких обставинах треба подивляти відвагу капітана такого судна, а не 12 дівчат, які ще не знають моря.

Смерть славного золотаря.

У Льондоні помер славний золотар Омар Рамсден у 70 р. життя. У 1937 р. він зробив чашу і вирізьбив на ній напис з нагоди одного небувалого дня, коли Анґлія мала водночас трьох королів. Це було тоді як Едвард VIII. зрікся престолу. Рамсден приготовляв дорогоцінні чаші славних соборів анґльосаського світу. У нього замовили теж „срібну мирову чашу", яку дістав Чемберлен анонімово від якогось анґлійського міліонера після його мінхенської подорожі. Рамсден учився золотарства та ювелірства на чужині довгі роки і дійшов у свому фаху до мистецтва.

———o———

Увязнене золото.

Америка має 60% золота всього світу, або на доляри вартости 16.179,000.000 дол. Це золото лежить закопане у пивницях і увязнене. Звозять його з усіх сторін Америки і з усіх країв світу, потім зсипають у пивниці, де їх строго пильнують перед злодіями. В 1933 році Америка призначила вищу ціну за золото, доларівка підскочила у вартости до 35 долярів. Це було одною причиною, чому золото продавали американському урядові. Крім того Америка націоналізувала золото, так, що приватно його не вільно мати. За який рік також небезпека війни нагнала багато золота до Америки і трохи до Канади. Така ситуація ненормальна, бо такий пожиточний метал лежить невжиточно та безхосенно, крім того Америка готова зібрати все золото, а коли решта світу тоді переконається, що можна без золота обійтися, зіставлять його вуйкові Семові на потіху. Деякі американські ґазети добачують в цім небезпеку для Америки.

———o———

ВІНДСОРСЬКИЙ КНЯЗЬ ВЕРТАЄТЬСЯ ДО АНҐЛІЇ.

Віндсорський князь купив цими днями через свого льондонського адвоката замок Льостер на шотляндській границі у Вестморленд. Досі цей замок був власністю льорда Лянсдела. Це середневічний будинок з дорогоцінною ґалерією образів і парком, де засадив дерева ще Генрик VIII.

27. серпня Гітлер поставить справу на вістрі меча?

ПРОМОВА В ТАНЕНБЕРГУ БУДЕ ДУЖЕ СЕНЗАЦІЙНА.

Як подають польські часописи, серед політичних обсерваторів щораз то частіше можна чути погляд, що Німеччина хоче приспішити остаточну розгривку. З Берліна буцімто прийшла поголоска, що промова, яку Гітлер виголосить 27. ц. м. у Таненбергу, буде дуже сензаційна. Можливо, що він спалить за собою всі мости і поставить справу на вістрі меча.

Напруження росте з дня на день; збільшає його протипольська кампанія німецької преси та підготова німецької армії.

Як говорять, у Берліні ще не вирішено, куди має Гітлер їхати до Таненбергу; переїзд морем так само як транзитним поїздом через Помор'я нарушує — мовляв — престіж Німеччини.

Мусоліні не погоджується на „війну без огляду на обставини"?

ІТАЛІЯ СПОДІЄТЬСЯ „БЕЗКРОВНОЇ ПЕРЕМОГИ".

Британська преса висловлює ріжні погляди на тему можливостей збереження мира. Деякі часописи висловлюють здогад, що між Берліном та Римом нема повної гармонії. Італійський амбасадор Аттоліко привіз буцімто Гітлерові до Берхтесгадену відповідь на низку засадничих питань. М. ін. Мусоліні відповів, що він не є рішений на „війну без огляду на обставини".

Італійці зясовують собі, що на випадок вибуху війни французька армія вдарить у першу чергу на північну Італію; через Бреннер йдуть транспорти німецького війська, щоб скріпити італійський фронт в Альпах. Все таки італійська преса разом з німецькою атакує Польщу, в надії, що війну вдасться зльокалізувати або звести до „безкровної перемоги".

—о—

Мадярщина не пустить через свою територію нім. військ?

ПЕРЕД ДЕКЛЯРАЦІЄЮ МАДЯРСЬКОГО УРЯДУ.

Британські урядові кола — як твердить польська преса — глядять на Мадярщину без неспокою, бо не вірять, щоб Мадярщина підпорядкувалась Німеччині та пішла проти Польщі.

Як говорять, після повороту мін. Чакія мадярський уряд оголосить заяву, в якій ствердить, що на випадок війни Мадярщина збереже невтральність; вона відступить Німеччині землеплоди, але не дозволить німецьким військам на перемарш через свою територію.

МАДЯРЩИНА НЕ ДІСТАЛА НІМЕЦЬКОГО УЛЬТИМАТУ.

Як подають з Будапешту, мадярські кола твердять, що поголоски про німецький натиск на Мадярщину є перебільшені. Німеччина не поставила Мадярщині ніяких ультимативних домагань хочби з огляду на те, що взагалі во на не має звичаю ставити ультиматів.

ПОВОРОТ ЧАКІЯ.

БУДАПЕШТ, ПАТ. Мін. Чакі вернувся до Будапешту та відбув розмову з премієром, інформуючи його про хід розмов з німецькими й італійськими державними мужами.

БУДАПЕШТ, 21. 8. ПАТ. В понеділок рано мадярський міністер закордонних справ Чакі, який вернувся до Будапешту, перебрав урядування від премієра Телекія, який заступав мін. Чакія підчас його побуту за кордоном.

Мадярське радіо передало заяву мін. Чакі, який твердить, що всі вістки, що їх поширює закордонна преса є звичайною видумкою. Від мін. Чакія підчас його побуту в Зальцбургу й Римі, ніхто нічого не домагався, нічого не просив і нічим не грозив. Мадярщина свідома свого становища в Середущій Европі, вдержуватиме далі якнайприязніші взаємини зі своїми сусідами.

ДИМІСІЯ ГОЛОВИ ПАРТІЇ ДРІБНИХ ХЛІБОРОБІВ.

Голова мадярської партії дрібних хліборобів, один з лідерів опозиції, Тібор Екгард, уступив з проводу партії. У цій димісії добачують демонстрацію проти зусиль, щоб втягнути Мадярщину до політики „осі".

Цього тижня скличуть англійський парлямент?

ГАРЯЧІ НАРАДИ ДИПЛЬОМАТІВ У РИМІ, ПАРИЖІ І В ЛЬОНДОНІ.

РИМ, 21. 8. ПАТ. Вчора вечором Мусоліні прийняв у присутности мін. Чяна італійського амбасадора в Берліні Аттоліко, який перед своїм приїздом до Риму відбув конференцію із міністром Рібентропом.

Британський міністр війни Гор Беліша по дорозі з Рівієри до Льондону, задержався сьогодні рано в Парижі та був на авдієнції у премієра Даладіє.

ПАРИЖ, 21. 8. ПАТ. Президія французького уряду збереться у вівторок на пополудні в міністерстві війни на засіданні, на якому обговорять під проводом прем. Даладіє міжнародню ситуацію та вирішать деякі проекти у справі окремих рішень, що їх відтак зясують на повному засіданню уряду, яке імовірно відбудеться вже в четвер цього тижня.

В середу вертається до Парижа президент Лебрен, який теж буде присутнім на засіданні уряду в четвер, або в пятницю.

Після повороту премієра Чемберлена до Льондону, відвідав його мін. льорд Галіфакс. Нарада премієра з мін. Галіфаксом тривала 3 і пів години. Льорд Галіфакс прибув до премієра в год. 11.30 і вийшов щойно пополудні. Премієр Чемберлен прийняв теж сьогодні мін. Саймона, мін. Бургіна та лідера опозиції посла Ґрінвуда. У розмові прем. Чемберлєена з мін. Галіфаксом обговорювано справи: ґданську, мадярську та розмови амбасадорів у Римі. Останні вістки, які розійшлися по Льондоні кажуть, що у висліді нинішньої конференції у премієра, повне засідання англійського уряду відбудеться завтра на Давнінг Стріт. Це рішення було вислідом розмови премієра Чемберлена з мін. Галіфаксом. Імовірно на завтрішньому засіданню одною з найважніших справ буде справа скликання парляменту в найближчому часі.

Премієр Чемберлен відбув теж одногодинну розмову з міністром внутрішніх справ Самуелем Гором.

Премієр Даладіє прийняв сьогодні пополудні мін. Бонне й мін. Кампінчі.

—о—

Нові труднощ в японсько-британських переговорах.

ТОКІО, 21. 8. ПАТ. Амбасадор Крейгі дістав гострий напад гостцю та не покидає кімнати у своїй літній палаті. Виснажлива праця сильно ушкодила здоровля амбасадора.

Британський консул у Тієнтсіні, отаман Герберт, який брав участь у переговорах в Токіо, виїздить у середу до Тієнтсіну. Таким чином японсько-англійські переговори зустрічають нові, непередбачені труднощі.

Премієр Гіранума відбув сьогодні довгу розмову зі сторожем приватної печатки та, як подає Домеі, вияснив сторожеві тайної печатки становище Японії до переговорів з Великою Британією та одночасно становище японського уряду до політичної ситуації в Европі. В тій розмові премієр заповів, що скличе небавом засідання, на якому японський уряд займе остаточне становище.

Заповіджену на завтра конференцію пятьох, знову відложили. Як причину подають те, що премієр Гіранума та інші міністри не вспіли познайомитися зі звітом мін. Арітп. Сьогодні прийняв теж премієра Гірануму на авдієнції цісар у віллі Гаяма. Премієр зложив цісареві звіт про ситуацію.

БЕЛЬГІЙСЬКИЙ КОРОЛЬ НЕ ДУМАЄ ПОСЕРЕДНИЧАТИ.

ЛЬОНДОН, 21. 8. ПАТ. Ройтер повідомляє з Брісселі на підставі добре поінформованих кол, що король Леопольд, ані бельгійський уряд не робитиме ніякої спроби медіяції в теперішній міжнародній ситуації.

З того комунікату виходить, що такі спроби були, або, що хтось про них дуже голосно... думав, якщо не говорив. Ця вістка сходиться з бельгійською ініціятивою конференції ґрупи Осльо.

ГОСТРИЙ ЯПОНСЬКИЙ ПРОТЕСТ У СПРАВІ ШАНГАЙСЬКОГО КОНФЛІКТУ.

ТОКІО, 21. 8. ПАТ. Японська управа міста Шангаю вислала до адміністрації міжнародньої концесії формальний протест проти суботнішого інциденту між японською та англійською поліцією. У своєму протесті японська управа міста ставить такі домагання: 1) Спричинники інциденту зазнають гострі кари, 2) японську управу міста інформуватимуть про хід дисциплінарного слідства проти винуватців, 3) рідні вбитих японських поліцистів дістануть відшкодування, 4) японська управа міста дістане формальні перепросини, 5) щоб не допустити на будуче до таких інцидентів, японські поліційні органи допустять до участи у службі безпеки на терені концесії.

НА СОВІТСЬКО-МАНДЖУРСЬКІМ КОРДОНІ ЗНОВУ ЗАГРАЛИ ГАРМАТИ.

ТОКІО, 21. 8. ПАТ. Комунікат квантунської армії проголошує, що по кількаденній перерві почалися знову бої на манджурсько-монгольській границі в районі озера Буірнор. 18. ц. м. совітська артилерія почала обстрілювати японсько-манджурські позиції, на що їй відповіла японська артилерія, обстрілюючи з успіхом ворожі гармати. Одночасно прийшло до повітряних боїв. М. ін. 16 совітських літаків налетіло на місцевість Галюнаршан, 150 км. у глибині манджурської території, одначе японські летуни відбили наступ, так що совітські літаки не вспіли збомбардувати міста.

—о—

ІТАЛІЙСЬКИЙ МІНІСТР НЕ ВИЇХАВ ДО ШВАЙЦАРІЇ З „НЕПЕРЕДБАЧЕНИХ ПРИЧИН".

БЕРЛІН, 21. 8. ПАТ. Швайцарська телеграфічна агенція повідомляє, що італійський міністр торговлі Джуарнері, який мав приїхати до Ціріху при кінці серпня, щоб відвідати Народню виставу, відложив свої відвідини до половини вересня, **оправдуючися важними „непередбаченими причинами".**

—о—

ВІЙСЬКОВІ НАРАДИ В МОСКВІ ЗНОВ ПОЧАЛИСЯ.

МОСКВА, 21. 8. ПАТ. По триденній перерві почалися в понеділок перед полуднем у Москві **французько-британсько-совітські військові наради.**

НОВИНКИ

23
СЕРПЕНЬ

СЕРЕДА

Ст. ст. 10. серпня 1939.
Лаврентія мч.
Лат. Филипа Бен.
Сонце: схід 4.25, захід 18.28.
Місяць: схід 14.52, захід 23.51.

Завтра: 24. серпня, Четвер.
Ст. ст. 11. серпня 1939.
Евпла мч.
Лат. Вартоломея.
Сонце: схід 4.26, захід 18.26.
Місяць: схід 15.40, захід 0.00.

—o—

— **Осінній сезон** у Живці Черче починається з днем 20. серпня. Ціни удержання і купелів знижені. Лікуванці, що лікувалися у першому сезоні в тому році, а які потребують продовження лікування, платять лише половину. 1582 1—3

— **Комунікат Народньої Торговлі.** Народня Торговля приневолена була з незалежних від неї причин звинути склад палива на Личаківськім двірці у Львові. Тому до часу уряджения складу палива на іншому місці Народня Торговля доставляє вугілля з Головного двірця у Львові просто від вугільного концерну. Народня Торговля просить своїх членів і прихильників замовляти й далі **вугілля** горішньошлеське, **кокс і дрова** букові і соснові в **Опаловому Відділі Народньої Торговлі, Львів, Ринок 36,** тел. 103-27 1576 —2

— **До читачів „Тризуба".** Дістаємо до поміщення такий комунікат: Утруднення формального характеру, які за останній рік стрінули „Тризуб" і несподіваний виїзд — з незалежних від нього причин — за кордон редактора нашого видання п. Семена Нечая не дозволили випустити своєчасно цього літа намічені числа тижневика. Редакція „Тризуба" просить своїх читачів ласкаво вибачити запізнення, що сталося не з її вини і мати терпеливість.

— **Засуд священика.** Перед судом у Перемишлі відбулася 18. ц. м. апеляційна розправа проти о. Василя Гриника з Гусакова, якого засудив городський суд у Мостиськах на той тижні арешту за проповідь. По розправі суд підвищив кару до трьох місяців вязниці.

— **Виселили священика.** Пишуть нам з Борщівщини: Не довго втішалось село Іванків над Збручем молодим священиком о. Миколою Косарчином, який оживив не лише релігійне, але й національне життя в селі. Молодий душпастир зустрічався на кожному кроці з ріжними труднощами. Вкінці борщівське повітове старостао наказало о. Косарчинові покинути Іванків. На інтервенцію в цій справі о. шамб. Мали)кого старосто обіцяло продовжити побут о. Косарчинові в Іванкові до кінця 1939 р., щоб міг зліквідувати своє господарство. Тимчасом уже 16. ц. м. дістав о. Косарчин письмо зі староства з доручениям виїхати до 24-ох годин з Іванкова. Не було ради. В четвер 17. ц. м. о. Косарчин відправив останню свою Службу Божу, на якій були присутні всі парохіяни до одного, що плакали мов малі діти. По Службі Божій громадянство Іванкова запросило свого провідника до читальні, де в його імені попрощав його М. Лівоньків сердечними словами. Вкінці всі парохіяни відвели о. Косарчина до стації, де ще раз його попрощали зі сльозами в очах. Слід згадати, що цього місяця борщівське старосто виселило крім о. Косарчина ще п. Болнара та п. Шиманського.

— **Новий „дом людови"** збудували поляки в осаді кольоністів у Любінях пов. Яворів. Акту посвячення довершив кс. Барнась. У посвяченні взяли участь представники влади під проводом старости м-ра Гавенди, який виголосив теж відповідну промову. Одночасно відбулося закінчення польської літньої „півкольонії" в Любенях з пописами дітей.

— **Жорстокі жінки.** Станислава Кузьмяничева (Львів, вул. Личаківська 110) облила свого чоловіка окропом, коли він спав. Перевезли його до шпиталю. — Лейзор Горовіц (Ягайлонська 17) посварився зі своєю жінкою, яка важко поранила його в голову попельничкою. — Катерина Новогродзька важко поранила свого чоловіка в ґеніталії. — Саноцька пробила ножем руку свого чоловіка.

— **Смерть від алькоголю.** Робітник Олександер Домбровецький випив на горбках коло Пелчинської вулиці у Львові цілу пляшку горівки та нагло помер від затроєння алькоголем.

— **Пяний авантурник спричинив смерть хлопця.** Якийсь пяниця прийшов до різника Забельського у Збоїськах пов. Львів та домагався, щоб той дав йому даром ковбасу. Коли Забельський відмовився, пяниця зранив цеглою пса та кинувся на різника, який став стріляти у повітря. Син Забельського Жигмонт поїхав ровером до недалекої поліційної станиці, але в темряві виїхав на віз, пробив собі на дишель живіт і помер за кілька годин. Тимчасом другий син Забельського, Казимир, поїхав на поліцію конем, але впав і так важко побився, що заопікувалось ним рятункове поготівля.

— **Солтис і війт перед судом.** Станиславівський суд засудив на 3 місяці арешту з припиненням кари на 3 роки солтиса з Нижнева, І. Ґуравського, який видавав купцям фальшиві посвідки, що худоба, якою вони торгували, не походить з околиць, де лютує прищиця. Купців засуджено на вязницю від 3-ох років до 3-ох місяців. — Перед самбірським окружним судом стане небавом війт волости Турка-село, якому закидують, що він збудував собі дім з матеріялу призначеного на будову школи та за волосні гроші, роздав між багатих кревняків збіжжя, призначене для малоземельних, фальшував підписи на квітах, намовляв до фальшивих зізнань і т. п.

— **Ще про загадкове вбивство у Бережанщині.** У звязку з вісткою про вбивство в Нараєві, про яке наші читачі вже знають з „Діла" з 19. ц. м., пишуть нам з Нараєва ось-що: В ночі з 14. на 15. серпня ц. р. прийшло кількох невідомих напасників у Нараєві-місті пов. Бережани до хати матері Петра Байди (а не Петра Бея), діяльного члена виділу чит. „Просвіти" і свідомого українця, питаючись за сином. Мати відповіла, що її син спить у стодолі. Тоді напасники пішли до стодоли, вивели Петра Байду на подвіря і розстріляли. Ця подія потрясла усім громадянством Нараєва та його околиці.

— **По кільканацятьох роках відзискав мову.** Селянин зі Загвіздя, пов. Станиславів втратив перед кільканацятьма роками мову від удару ціпом по голові. Тепер приїхав з Америки його син, який підчас світової війни пропав без вісти. Це так зворушило старенького Загородника (він має вже 70 років), що він відзискав мову.

— **Краєва хроніка.** Хтось кинув до сушарні Миколи Ґудзія в Підгороддi, пов. Рогатин артилерійське стрільно, яке вибухло та знищило сушарню. Жертв у людях не було. — Антін Матвіїв зі Слобідки Струсівської, пов. Тернопіль важко поранив сокирою Данила Пеліщка, який помер від ран. Підчас погоні один поліцист застрілив напасника. — В Мостах Великих згорів тартак; шкоду оцінюють на 30.000 зол. Пожежа ушкодила також недалекий млин. — Під колесами поїзду згинув у Заболотові залізничник Дмитро Кейван. — Станиславівський окружний суд засудив на пів року вязниці Франца Кунінського, який нехотячи пустив з даху дому дошку, що вбила його жінку.

— **Велику аферу** з фальшуванням щадничих книжечок ріжних банкових установ викрила слідча влада в Польщі. Фальшівники складали дрібні ощадности й опісля підробляли числа та витягали більші грошеві суми. Покищо поліція арештувала трьох фальшівників, яких прізвища тримають у тайні. Між арештованими є професійні злодії, карані за фальшування документів і за обман.

— **Страшний цикльон** лютував над містечком Санто Домінґо в Аргентині і заподіяв велитенські шкоди. Повітряна труба повиривала дерева з корінням, поломила телеграфічні стовпи і знищила зовсім костел та 25 мешкальних домів. Про нечувану силу цикльону свідчить найкраще факт, що він тревав ледви дві хвилини і що мури знищеного костела були грубі на 70 цм.

— **Вибух вулькану.** На маленькому острівці, 300 миль від Токіо, вибух вигаслий вулькан Торішіма і знищив кільканацять родин японських рибалок. Частині мешканців удалося врятувати таким чином, що посідали на човна і відплили на повне море.

— **Кара за зловживання поштою.** Десятки тисяч осіб у Канаді не можуть тепер користати з пошти. Влада покарала їх на основі § 204 поштового закону, що передбачує таку кару за пересилання льотерійних білетів, порнографічних світлин і друків і т. д.

— **Запір.** Звідомлення начальних лікарів у лічницях для недуг шлунка і кишок підчеркують, що гірка вода „Францішка Йосифа" є першорядним природним прочищальним засобом.

—o—

Зі судової салі.

ЗА ПРИНАЛЕЖНІСТЬ ДО ОУН

Чортківський окружний суд засудив за приналежність до ОУН Василя Пшика, Павла Федоркова, Миколу Мороза, Сильвестра Швеця, Івана Леґанчука, Марію Вітів та Михайла Музичку по 3 і пів року вязниці та утрату прав на 10 років. (ПАТ)

ЗАТВЕРДЖЕНИЙ ПРИСУД.

Перемиський окружний суд затвердив присуд першої інстації на трьох українців з Ярославщини, засуджених за те, що вони вирубали цілий сад польського осадника, який недавно спровадився до їхнього села. Трьох братів Корнятів дістало по два роки вязниці, Михайло Матвійчук — один рік. (ПАТ).

СУДОВИЙ ЕПІЛЬОҐ ГРОМАДСЬКИХ ВИБОРІВ.

Самбірський окружний суд засудив на кару по три місяці арешту з припиненням на три роки шістьох мешканців села Лішня пов. Дрогобич за участь в інциденті перед виборчим льокалем підчас громадських виборів 10. березня ц. р., а саме: Мих. Фіґоля, Мик. Фелика, Мик. Ходаньчика, Мих. Броницького, Теодора Дороховця і Теодора Карбовника. Інших підсудних звільнено.

ЗА ПРИНАЛЕЖНІСТЬ ДО ОУН І ГРОМАДЖЕННЯ ЗБРОЇ.

Перед апеляційним судом у Люблині відбулася в четвер 17. ц. м. розправа проти **Івана Лупюка,** якого трибунал окружного суду в Рівнім засудив 3. квітня ц. р. **на 7 років вязниці** за злочин державної зради зі ст. 97 § 1 кк. (за приналежність до ОУН) і за злочин зі ст. 98 кк. (громадження зброї).

В пятницю 18. ц. м. відповідав перед тим самим апеляційним судом у Люблині **Теодор Лесюк та Єсим Терещук,** яких засудив трибунал окружного суду в Рівнім по розправі 27. квітня ц. р. Тоді трибунал засудив **Теодора Лесюка на 6 років вязниці, а Єсима Терещука на 5 років вязниці.**

По переведеній розправі в обох справах апеляційний суд оголосив 18. ц. м. присуд, яким затвердив згадані присуди трибуналу окружного суду в Рівнім з тією лише зміною, що **Т. Лесюка та Є. Терещука** увільнено від судових коштів.

ПЕРЕД ПОЛІТИЧНИМ ПРОЦЕСОМ У ЛЬВОВІ.

У вівторок 22. ц. м. відбудеться політична розправа перед апеляційним судом у Львові проти **Володимира Козака та Ірини Леонтовичівни,** яких засудив трибунал окружного суду в Перемишлі за приналежність до ОУН.

Крім того відбудеться розправа проти **Миколи Човса** за злочин державної зради зі ст. 97 § 1 кк. (за приналежність до КПЗУ).

—o—

З кіна.

КІНО АМПІР: „ТАЄМНИЙ СЛІПЕЦЬ" І „ПРАВО ЖІНКИ".

З цієї подвійної програми на головну увагу заслуговує друга комедія „Право жінки", що з незвичайним гумором і сентиментом змальовує дуже характеристичну для американських відносин історію подружжя молодої пари, що зазнала багато розчарувань через недостачу грошей. Молодий енергійний інжинір не хоче дозволити своїй жінці працювати самостійно на себе. Вона залишаючися дома, залазе щораз більше у довги, тимпаче, що звикла до вибаґів і любить чепуритися. Першим акордом дисгармонії цього подружого щастя стає молодий, багатий міліонер, який закохавшися в молодій жінці бідного інжиніра, починає її матеріяльно розважувати і навіть тихцем помагає їй. Фільма виводить прекомічні сцени нелегального шлюбу, фантування меблів у хаті і зустріч Нового Року. В головних ролях першорядні артисти: Варвара Стенвік з Робертом Юнґом і Джіном Реймондом.

КІНО „ЕВРОПА": „РОЗВІД ЛЕДІ ІКС".

Американська колірова фільма з інтригою, веселою у кримінальній повісти. Молода, гарна внучка президента суду вибирається на маскарадовий вечір до одного великого готелю і через несподівану густу, льондонську мряку не має змоги вернутися додому, а мусить провести ніч у готелі. Обставини склалися так, що у великому мешканні, де вона опинилася, мусить теж переночувати молодий, талановитий адвокат. Зустрівшися з гарною незнайомою, він закохується в ній від першого погляду, а на другий день переконаний, через непорозуміння, що це була жінка відомого льорда уже тричі розведена. Водночас цей льорд звертається до нього, як до адвоката з проханням прийняти його розводову справу. Молодий адвокат переконаний, що оборонятиме саме ту, з якою зустрінувся випадково в готелі і що він є співвинуватцем. Весела, погідна комедія, в головній ролі з Мерле Оберон.

—o—

Дописи.

ТРУСКАВЕЦЬ.

Мізерія тутешнього українського життя. Недавно появився у „Ділі" (ч. 178 з 2. п. м.) репортаж про цьогорічний сезон у Трускавці-живиці. Про громаду й автохтонів була там лише пілвом загальникова згадка приїзжого автора, що „українське село живе своїм життям — на жаль — дуже мізерним життям". Що те життя дуже мізерне — свята правда і нетутешній автор допису в короткому часі добре це запримітив. Дарма, що Трускавець має понад 2.800 мешканців, з яких добрих 2/3 це українці та що є тут на папері ціла низка установ і товариств. Такою майже паперовою установою є „Просвіта", яка має свій навіть гарний дім, але не має ані доброго хору, ані постійного аматорського гуртка, ані якоїсь орхестри. Бібліотека здекомплетована, бо читачі в розумінні, що це товариство „наше", попросту розібрали та поховали щокращі книжки і ніяким робом звернути не хочуть. Час-до-часу якесь маленьке свято або вистава і вже все. Є кружок „Сільського Господаря", але не має агронома, хоч де як де, але тут міг би віддати величезні послуги, переводячи раціоналізацію сільської господарки; адже живець консумує величезну скількість ярини та овочів, що їх спроваджувати треба. Салю у домі „Сільського Господаря" винаймає жидівське кіно, а український власник має дуже тяжкі умови, на яких може користати з салі на українські імпрези.— Кружок „Рідної Школи" вчить бодай літом горстку дітвори ритмічних танків до пісеньок. — Кружок „Союзу Українок" десь-колись дасть себе знати прсфорою, чи ялинкою, не згадуючи про вечерниці. Зате напр. тутешня Каса Стефчика, хоч в українських руках (у „своїх") — проте не належить до РСУК-з, бо кілька літ тому, за головування п. Романа Степева та управи о. Валюха, розпозичила кільканадцять тисяч зол. і стоїть нині перед ліквідацією та вимагає такої санації, без якої до РСУК її не приймали б. Подібна історія з „нашою" кооперативою „Здоровля": був час, коли до 10.000 зол. було на руках у довжників, яким легкодушно видавали товар. Санація кооперативи поступає вперед, але не дійшла ще до того, щоб напр. вудженину до кооперативи не купували деінде, як у нашому „Масообуті" у Дрогобичі. Доручення ПСК чи навіть РСУК або ухвали загальних зборів є на те, щоб їх не виконувати. Останні заг. збори виказали, що ніодна точка припоручень РСУКа не була виконана. Приватних закупів є 36.000 себто 50% всіх закупів. Старі борги злегка з річних звітів відписується та не зважаючи на те нових прибуло понад 600 зол. У Трускавці є така дивоглядна „традиція", що хто не „тутешній", себто тут не народився, той „зайда", значить не належить до „своїх". Його не допускають до синедріону та не мають обовязку послухати його хочби наймудрішої ради. Слово „зайда" почуєте очевидно лише у відношенні до українців, бо перед поляками й жидами респект, а що з „тутешніх" нема нікого меткого й авторитетного, то є „фамілійність" по установах і — повна інерція. Найкраще тутешнє життя характеризують останні громадські вибори. Раніш на 12 радних було 6 поляків, 5 українців, 1 жид. Тепер українці дали себе так тех перехитрити, що не допильнували виборчих термінів та запізно зголосили свою листу. Остаточно буде 9 радних поляків та трьох українських фігурантів, нижчих фізичних робітників із живця, залежних цілком від його власника. Війтом є від кількох літ інж. Віві, поляк, особисто людина культурна і чесна, але очевидно польський патріот. Нещастям тутешнього українського села є брак такого місцевого діяча, який користувався би авторитетом. Нема такого світського громадянина, не має — на жаль — авторитету й місцевий духовник, дарма, що головував чи не у всіх установах або є в їх виділах. О. Іван Валюх не може мати належної пошани серед селян та свідомої молоді, коли славиться як протектор жидівських підприємств і не дурно то люди залюбки говорять про нього „Іван всьорда". Цей нечуваний рік у прикоцій час, щоб у нафтоіпьнім будинку при головному тентажу всі без виїмку крамниці були — жидівські та ніодної української! Не причинилась до поваги о. пароха серед парохіян просто класична трансакція, переведена в останньому десятилітті з двома моргами парохіяльного грунту майже в центрі Трускавця. О. Іван Валюх, який був тоді громадським комісаром, представив посвідку з громадського уряду Консисторії у Перемишлі, що на переведення конечного ремонту парохіяльних будинків треба продати частину парохіяльного грунту. Таким робом 14. II. 1927 р. повних 2 морги грунту **купила донька о. пароха**, п-ні Іванна Стойкова, **за 4.000 зол.** З того грунту вона продала „Фондові офіцирських відпочинкових домів для вшанування 10-ліття самостійности Польщі у Варшаві" три будівельні парцелі: 1) 24. V. 1933 за 40.095 зол., 2) 18. III. 1934 за 6.265 зол. і 3) 1. V. 1935 за 16.648 зол. — разом **за 63.003 зол.** На тих парцелях станув монументальний будинок польської старшинської санаторії, а на решті парцелі (що коштувала ціла 4000 зол.) станула вілля-пансіон „Сана" власність згаданої доньки о. пароха. Ту віллю теж хотіли продати військовости за ціну 135.000 зол. Про цю „трансакцію" у Трускавці знає старий і малий і подивляють її, — не знає її, здається, тільки єпископська консисторія у Перемишлі. На щастя — не вдався інший подібний геніяльний плян „заміняти" величезної вартости парохіяльний грунт, що врізується в саму середину живця враз із нафтусею (на якій тяжить фатальна 100-літня умова) за 7 моргів кущів на границі громади та за дім церкви. У веденні своїх „трансакцій" був о. Валюх дуже запопадливий, зате чомусьто донині не можна було перевести, щоб парохіяльний грунт, на якому стоїть дім „Сільського Господаря", переінтабулювати на „Сільський Господар": тепер, коли Трускавець зарахований до прикордонної смуги, буде важче зробити це. Коли ж додамо, що дім о. пароха не є ніяким тереном навіть товариського українського життя — то годі дивуватися, що місцеві інтеліґенти та селяни не гуртуються біля свого пастиря. Чотири вчителі українці у держ. утраквістичній школі зовсім громадсько неактивні. Неактивні також сини о. пароха, а українська молодь, хоч називає себе „націоналістичною" бере добрий примір згори, та ніякої громадянської активности не проявляє. Ось у тім полягає мізерія українського життя у Трускавці.

Олекса Гандзюк.

БОРЩІВЩИНА.

30-ліття читальні у Стрілківцях. Гарний сонячний день. З Борщева виїзджають на свято як делегати місцевий лікар д-р Шаланута Ярослав, голова філії „Просвіти", директор Окружного Союзу Кооператив Гомотюк Евстах та організатор філії м-р Важанський Микола. Їдуть через села Висічку і Пищатинці, в яких панує тепер червінка. В Пищатинцях коло читальні повно людей. Одні читають газети, інші ведуть гутірки. По ровах у селі не менше людей. По дорозі в Пищатинцях здержує делегатів молодий чоловік, бо хоче порадитися лікаря в справі хороби своєї жінки. — „Пане докторе, кілько маю дати мамі горівки, бо хорі на червінку?" Доктор питає, хто йому таке „лікарство" порадив. Молодий чоловік каже, що хтось у селі радить лічити горівкою і люди слухають тих рад, тому полиці приватного шинку в Пищатинцях, таки нашого земляка, ну і „кулка рольнічого" стають чим день більше порожні від горівки. Приїзджають до Стрілковець перед читальню, будова якої коштувала 45 тисяч золотих та яка не постидалась би стояти навіть у більшому місті. Село доволі велике — 1287 мешканців українців, але членів читальні лише 116. Ледви що 11-ий громадянин є членом читальні. А з тих тільки 76 членів прочитало в 1938 р. 314 книжок. Таке саме число членів було і перед 15-ти роками, не зважаючи на величезний вклад праці кожного священника, який тут був та реального учителя, якого перенесли на захід. — На святі саля битком набита, але зі сусідніх сіл нікого — з винятком недалекого містечка Королівки (3 дівчини). Виділ вложив у підготову того ювілею дуже багато праці. Прекрасно вишколений хор місцевим дяком, який сам має гарний тенор, „хапав за серце"; дібрані до хвилини деклямації місцевих таки хлопців-селян доказували, що по наших селах криються здібні люди; навіть коли хто слухав історію читальні з уст місцевого селянина Петра Сливки, то мав враження, що це говорить студент з університетською освітою. З живучих ще основників читальні Костецький Іван жалувався делегатам, що як колись ту читальню основували, то ніхто не жалував тільки гроша, але і труду для неї. А тепер якось теперішня молодь до всього візьметься, а до освітнього діла тяжко її притягнути. Може не всі такі, але не багато їх. Якась байдужість до щоденної мурашиної праці. По академії всі розходяться до дому — лише постерунковий на салі списав ще з делегатами протокол, кого вони репрезентують і т. д.

—o—

СПОРТ.

КЕРНИЦЯ.БУРЕВІЯ (ОРЛИ-ЛЬВІВ) — КЕРНИЦЯ (ОРЛИ) 4:4 (1:3).

Сильна перевага Буревію зі Львова. Слід зазначити, що змагуни Буревію йшли 19 км. пішки на змагання до Керниці і втома відбилася на ході гри. Ворота здобули Муць, Кравець, Пірковський і Сомик.

БУРЕВІЯ (ОРЛИ) — ДРОЗДОВИЧІ (ОРЛИ) 13:2 (7:2).

Гнітуча перевага Буревію, для якого ворота здобули Муць 4, Пірковський 4, Кравець 3, Скрипій і Чура II по 1.

БУРЕВІЯ II — ДРОЗДОВИЧІ II 3:0 (2:0).

Суддював дуже добре п. Кузь.

ПОДІЛЛЯ ВИСТУПАЄ З ПЗПН-У?

Як довідуємося, тернопільське Поділля вислало до управи підокруги письмо з повідомленням, що Ст. „Поділля" виступає з ПЗПН-у. В письмі не було подано мотивів. Управа підокруги не прийняла письма Поділля до відома та звернулася до українського клюбу, щоб він подав мотиви свого рішення.

Минулої неділі Поділля програло нещасливо 6:1 і від тієї зустрічі пішло ціле нещастя. Головною причиною рішення тернопільського українського клюбу виступити з ПЗПН-у це мабуть те, що йому доводиться забогато лиха зазнавати від льокальних органів спортової влади. Сподіємося, що український клюб виявить мерщій спортовій публиці своє рішення.

РЕЧИНЦІ ЗМАГАНЬ ПІДКАРПАТСЬКОЇ А-КЛЯСИ.

27. 8. **Стрийнка — Скала**, Ґази — Кадіма, Корона Тур, Бетар — Бялі.

3. 9. **Дністер — Корона**, Бялі — Кадіма, Ґази — Тур.

10. 9. **Скала — Ґази**, Кадіма — Стрийнка, Корона Бетар.

24. 9. **Дністер — Кадіма**, Скала — Тур, Бялі — Корона, Стрийнка — Бетар.

1. 10. **Ґази — Дністер**, Бетар — Кадіма, Тур — Бялі.

8. 10. **Кадіма — Скала**, Ґази — Бетар, Корона — Стрийнка.

15. 10. **Дністер — Стрийнка**, Ґази — Бялі, Бетар — Скала.

22. 10. **Бялі — Дністер**, Корона — Ґази, Стрийнка — Тур.

29. 10. Тур — Кадіма, **Бялі — Скала, Дністер — Бетар.**

5. 11. Бетар — Тур, **Скала — Корона.**

12. 11. **Тур — Дністер**, Стрийнка — Бялі.

РЕЧИНЦІ ПІДКАРПАТСЬКОЇ Б КЛЯСИ І. ҐРУПИ.

27. 8. Стшелец Поль. — Ватра.

3. 9. Ватра — Ропник.

24. 9. Ропник — Тур.

22. 10. Тур — Ватра.

—o—

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

LE CAUCASE. Organe de la pensee nationale independante. Nr. 7/26. Juillet 1939. Berlin.

TISK A NOVINARI. Vestnik syndikatu čs novinaru. Cislo 10. Cerven-cervenec 1939. Rocnik XIII.

ТЕАТРИ.

Великий Театр.

Вівторок 22. 8. год. 20 „Багряні рожі".
Середа 23. 8. год. 20 „Оборона Ксантиппи".
Четвер 24. 8. год. 20 „Багряні рожі".
Пятниця 25. 8. год. 20 „Оборона Ксантиппи".
Субота 26. 8. год. 20 „Багряні рожі".

Театр Рівноводностей.

Нечинний.

Український Театр ім. І. Котляревського

ДЕЛЯТИН:
22. 8. Цариця Груазі.
23. 8. Гуцулка Ксеня.
З Делятина іде театр до Надвірної.

Українське громадянство домагається збільшення українських радіовидиць.

Український Театр Йосифа Стадника (сеніора).

СОЛОТВИНА:
22. 8. Чорноморці.
23. 8. Нітущ.
24. 8. Конашевич-Сагайдачний.
25. 8. Люди на кризі.
26. 8. Сісі.
27. 8. Гриць.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

ГОРОДЕНКА:
29. 8. Дай серцю волю.
30. 8. За молдавський престіл.
31. 8. Вельможна пані Кочубеїха.

ЗАЛІЩИКИ:
1. 9. Дай серцю волю.
2. 9. Сорочинський ярмарок.
3. 9. За молдавський престіл.
4. 9. Вельможна пані Кочубеїха.

Українська капеля бандуристів Степана Орача.

27. 8. Устрики.
28. 8. Ліско.
3. 9. Сянік.
10. 9. Риманів.
17. 9. Коросно.

КІНА.

АМПІР: „Таємний сліпець“, „Право жінки“.
АПОЛЬО: „Пісеньмер Заходу“ (Нельсон Еді).
АТЛЯНТИК: „Суперниці“.
БАЯКА: „Льокай ясновельможної пані“ і колір. додаток.
БАЛТИК: „Пригоди Томи Соєра“.
ВАНДА: „Роберт і Бертран“.
ҐРАЖИНА: „Палкі серця“, „Поверх вище“.
ЕВРОПА: „Перемога стихії“.
КАСІНО: „Шпигунові візвання“.
КОПЕРНИК: „Франкенштайнів син“.
МАРУСЕНЬКА: „Син кантора“.
МЕТРО: „Плинке золото“, „Доньки Шенгаю“.
МУЗА: „Христинина брехня“.
МІРАЖ: „Льорд Джеф“, „7-ме небо“.
ПАКС: нечинне.
ПАЛЯС: „Циганські мельодії“.
РАЙ: „Сигнали“.
РІЯЛЬТО. „Затанцюємо“.
РОКСІ: „Зорина ескадра“, „Їх експедиція шофер“.
СВІТ: „Наречена з Кавказу“, „Польща в Гданську — ми готові“.
СВЯТОВІД: „Царський кур'єр“, „Ліпері пустині“.
СТИЛЕВЕ: „Коли Мадельон і ревія.
ТОН: „Пенні“, „В огні стрілен“.
УТІХА: „У Давсоновій кривіші“ та ревія.
ХИМЕРА: „Рева“ (Справа 777).

ФОТОПЛЯСТІКОН (пл. Марійська ч. 5): „Царська Росія“.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 22. серпня 1939.

6.56 Сигнал, 7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.15 „Усміхнися“, гутірка, 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авдиція, 13.00 Популярна музика з пл., 13.40 Концерт бажань, 14.35 Господарські вістки, біржа, 14.45 Герої повітряних просторів, 15.00 Сальон. орх., 15.45 Господарські вістки, 16.00 Пополудневий денник, 16.10 Актуальна гутірка, 16.20 Форт. твори, 16.45 Літер. хроніка, 17.00 Біжучі вістки з міста та провінції, програма на завтра, 17.10 Спів. ресітель, тенор, форт., 17.35 Музика з пл., 17.4 Радіотехнічні вістки, 18.00 Від Карпат до Балтику, суїта на нар. теми, 18.40 Скрипка, форт., 19.00 Для робітників, 19.30 Камер. орх., баритон, сопран, 20.15 Резерва, 20.25 Для села: Плекання бджільних маток, 20.35 Льокальні спорт. вістки, 20.40 Веч. денник, метерольог. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Пуччіні: „Тоска“ трансм. з Риму, 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

Середа, 23. серпня 1939.

6.56 Сигнал, 7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.15 Лист із літнища, 8.25 Туристичні вістки, 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд., 13.00 Інформаційна газетка в українській мові, **13.10 Українська музика з пл.**, 13.40 Розривкова музика з пл., 14.15 Трохи пісні, трохи слова, відповіди на листи міських дітей, вибрані плити, 14.35 Господарські вістки, біржа, 14.45 „Наш концерт“: Що хто любить, орх., спів, ресітації, 15.15 Популярний концерт у вик. орх., 15.45 Господарські вістки, 16.00 Пополудневий денник, 16.10 Актуальна гутірка, 16.20 Спів. ресітель, сопран, 16.50 П. О. П. тому 4.000 літ, 17.00 Біжучі вістки з міста та провінції, програма на завтра, 17.10 Мусоргський, з пл., 17.50 Господиня у місті: Домова естетика, 18.00 Славні симфонії з пл., 18.40 Відгомони сили та слави, 18.50 „Інтродукція та Рондо“ Сен Санса, з пл., 19.00 Опава, вечір сміховинок, 19.30 Концерт, орх., тріо акордеоністів, дуети, форт., 20.10 Військ. відчит, 20.25 Для села: Осінні управи на засіб поборювання шкідників у полі та городі, 20.35 Спортові льокальні вістки, 21.40 Книжка та знання: Всесвітня історія, 22.00 Моцарт: Смичк. квартет ес-дур з пл., 22.30 Львівські пера: Вечір перекладів, 23.00 Останні вістки, 23.05 Закінчення програми.

Четвер, 24. серпня 1939.

6.56 Сигнал, 7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 7.45 Марші у вик. військ. орх., 8.20 Спортова гутірка, 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авдиція, 13.00 Популярна музика з пл., 13.40 Концерт бажань, 14.35 Господарські вістки, біржа, 14.45 Географічна загадка, авд. для молоді, 15.05 Популярна музика у вик. орх., 15.45 Господарські вістки, 16.00 Пополудневий денник, 16.10 Актуальні гутірки, 16.20 Мішаний хор, 16.45 Аматорська фотографія, 17.00 17.00 Біжучі вістки з міста та провінції, програма на завтра, 17.10 Сопран, баритон, форт., 17.45 Захоріння безрог, 18.00 Бетовенові квартети, пл., 18.25 Форт. музика, 19.00 Великі морські мандрівки Острів розшуки (вийняток із Дефо), 19.20 Муз. огляд, 19.30 Симф. музика XX. століття, пл., 20.15 Резерва, 20.25 Оповідання Каз. Тетмаєра, 20.35 Комунікати О. П. Л., 20.40 Веч. денник, метерольог. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Скрипка, 21.30 Театр Уяви: Незвичайне життя редактора О'Брайна, 22.05 Верді: Фрагменти з „Реквієм“, пл., 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 22. серпня 1939.

БЕРЛІН 18.00 Розр. концерт, 20.15 21.00 Танк. музика, БІЛГОРОД 18.20 Орх., 20.00 Форт., 22.15 Танц. музика, БУДАПЕШТ 19.25 Легка музика, 22.00 Танк. музика, ВІДЕНЬ 15.40 Японська музика, 19.30 „Викрадення зі сераю“ оп. Моцарта, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 18.15 Діточий хор, 21.15 Симф. концерт, ЛЬОНДОН РЕДЖ. 18.00 18.40 Легка музика, МІЛЯНО 21.00 Оп. вечір, МІНХЕН 18.20 Форт. твори Брамса, ПАРІ ПТТ 20.00 Пісні, 20.30 „Льотерійний льос“ ком. оп. Ніколя, РАДІО ПАРІ 23.15 Солісти, 20.15 Клярнет, РИМ 21.00 Оперетко-ва музика, 21.30 Фільм. музика, 22.30 Смичк. квартет, СОФІЯ 18.00 22.00 Легка і танк. музика, 19.15 Популярний концерт, 20.00 Смичк. квартет, 20.50 Російські пісні.

Середа, 23. серпня 1939.

БЕРЛІН 15.00, 18.00 Весела та розр. музика, 21.00 Опереткова та фільм. музика, БІЛГОРОД 19.05, 20.00 Пісеньки, 20.25 „Дон Джованні“ оп. Моцарта, 22.15 Легка музика, БУДАПЕШТ 13.30 Мад. пісні, 17.10 Балканські мельодії, 19.30 20.00 Циг. музика, 22.00 Спів, ВІДЕНЬ 18.20 Камер. концерт, 20.15 Тирольська музика та танці, 22.30 Віденська розр. музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 18.00 Розр. музика, 19.15 Веселі мельодії, 20.15 Військ. орх., 22.20 Давня камер. музика, ЛЬОНДОН РЕДЖ. 20.00 Брамсові твори, ЛІОН (Монте Ченері, Парі ПТТ) 21.00 Концерт Отм. Шеха з Люцерни, ЛЯГТІ 22.00 Гайднова Симфонія, МІЛЯНО 17.15 Танк. музика, 22.20 Органи, ПРАГА 19.00 Оперетковий вечір, РАДІО ПАРІ 18.15 Форт., 19.30 Скрипка, РИМ 17.15 Скрипка, 20.30 Хвилина музики, 21.00 22.00 Розр. музика, 22.20 Військ. орх., СОФІЯ 18.00 Муз. вечірнє, 19.30 „Манон“ оп. Масенета, 21.40 Танк. музика, 22.30 Популярний концерт.

Четвер, 24. серпня 1939.

БЕРЛІН 19.15 Брамс: Соната а-дур оп. 100 на скр. і форт., БІЛГОРОД 19.05 Циг. орх., 20.00 Гумор, 21.10 Нар. пісеньки, 22.15 Танк. музика, БУДАПЕШТ 18.00 Танк. музика, 22.00 Циг. музика, ВІДЕНЬ 20.15 Оп. музика, 20.45 Театр, ГІЛЬВЕРЗУМ І. 19.55 „Фігарове весілля“ оп. Моцарта, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 18.15 Траутоніюм, 18.30 Пісеньки, 20.15 Симф. концерт; ЛЬОНДОН РЕДЖ. 18.45 Англ. нар. музика, МІЛЯНО 17.15 Вок. концерт, 21.00 Симф. концерт, ПРАГА 15.00, 16.00, 17.10 Легка і танк. музика, РАДІО ПАРІ 20.30 Форт. ресітал Альфр. Корто (Вебер, Шуберт, Мендельзон), 22.15 Пісні, РИМ 20.30 Скрипка, 21.00 „Джоконда“ оп. Понкієллі, СОФІЯ 18.15 Популярний концерт, 20.50, 21.25, 21.40 Легка музика.

Біржа

Львів, 21. серпня 1939.

ГРОШІ.

Бельги бельг. 90·30—90·67, Доляри америк. 5.30·50—5.33·00, Доляри канад. 5.29·00—5.32·00, Фльор. гол. 284·00—286·51, Франки франц. 14·16—14·16, Франки шв. 120·40—120·40, Фунти англ. 25·00—25·00, Гульд. гдан. 99·75—100·25, Кор. данськ. 111·53—111·53, Корони норв. 125·57—125·57, Корони шведські 128·72—128·77, Ліри іт. 19·00—19·00, Марки фінляндські 10·75—11·02, Марки нім. срібні 87·00.

АКЦІЇ.

Банк Польський 102·00, Цукор 34·75—35·25, Вугіль 30·00—31·25, Ліпьпоп 79·00—79·00, Моджеїв 17·50—17·75, Островець 79·75—79·75, Стараховичі 48·00—47·75, Жирардів 45·00—45·50, Габербуш 57·50—57·50.

Тенденція вдержана.

ПАПЕРИ.

4 і пів внутрішня 60·50, 3 інвестиційна 1 ем. 73·00, серія 77·00—00·00, 2 ем. 74.00 серія 76·00—80·50, 5 конверсійна 65.62 5 залізнича 61·00—59·00, 4 прем. дол. 38·75 4 консолідаційна 61·00—60·50.

Тенденція вдержана.

ЦІНИ ЗБІЖЖЯ.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

Львів, 21. серпня 1939.

За 1 кг. масла дес. бльок. без оп.	2·85
За 1 кг. масла дес. бочк. з опак.	2·90
За 1 кг. масла експ. з оп. дає зачет	2·90
1 л. молока	0·15
1 кг. яєць	1·00

Тенденція на масло знижкова, на молоко слаба, а на яйця вдержана.

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnyćkyj. Wydawca: Spółka Wyd. „Diło“, Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Diło“, Lwów, Rynek 10.

Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрин-Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. С-ки „Діло“, Львів. Ринок 10.